

ECHO KLUCZ

cena 2 zł

BOGUCIN DUŻY - BYDLIN - CHECHŁO
CIEŚLIN - GOLCZOWICE - HUCISKO
JAROSZOWIEC - KLUCZE - KOLBARK
KWAŚNIÓW DOLNY - KWAŚNIÓW GÓRNY
KRZYWOPŁOTY - RODAKI - RYCZÓWEK
ZALEŚIE

w numerze:

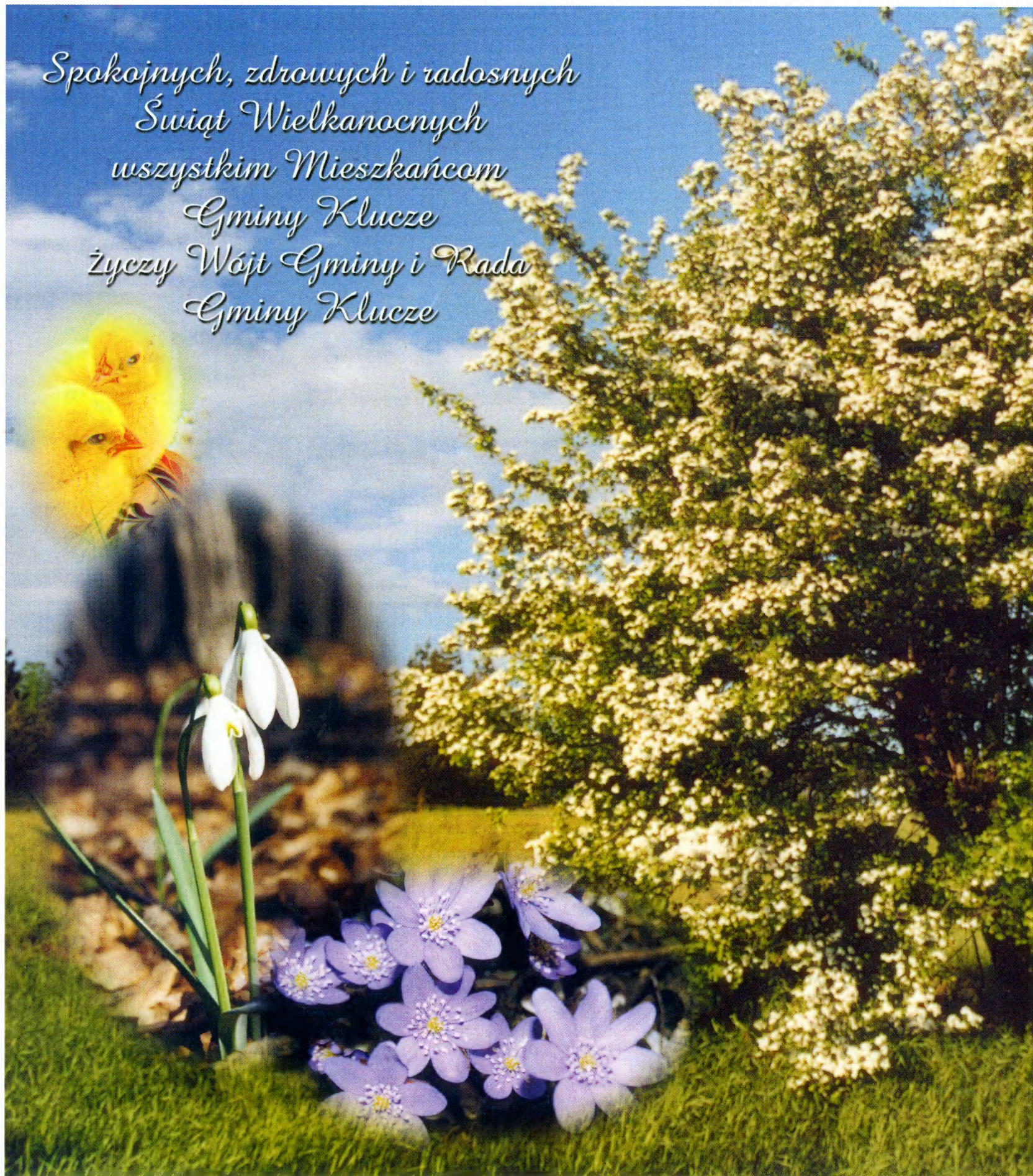
- Sesja Rady Gminy
- Debata o UE
- Wizyta ambasadora
- Uroczystości jubileuszowe w Ryczówku
- Nasza wieś - Bogucin Duży

INFORMACYJNY MIESIĘCZNIK SAMORZĄDOWY

Nr 4/127 Kwiecień 2003

ISSN 1426-1987

*Spokojnych, zdrowych i radosnych
Świąt Wielkanocnych
wszystkim Mieszkańcom
Gminy Klucze
Życzy Wójt Gminy i Rada
Gminy Klucze*

Sesja Rady Gminy Klucze Absolutorium dla Wójta

Tekst i foto: Halina Ładoń

Najważniejszymi punktami posiedzenia Rady Gminy 26 marca 2003r. było sprawozdanie Wójta z wykonania budżetu gminy Klucze za rok 2002, oraz udzielenie absolutorium Wójtowi Gminy.

W sesji uczestniczyli wszyscy radni Gminy Klucze. Po otwarciu obrad przez Przewodniczącą Rady Gminy Panią Barbarę Wąs, powitaniu radnych i sołtysów, Pani Wójt złożyła obszernie sprawozdanie z wykonania budżetu za 2002r. Następnie Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Pan Aleksander Mrówka przedstawił opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie dotyczącą sprawozdania z wykonania budżetu gminy za rok 2002, przedstawił również opinię Komisji Rewizyjnej z równoczesnym wnioskiem o udzielenie absolutorium Wójtowi Gminy. Obydwie opinie są pozytywne. W związku z tym Przewodnicząca Rady Gminy Barbara Wąs odczytała projekt uchwały Rady Gminy w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy absolutorium. Podczas głosowania za udzieleniem absolutorium Wójtowi Gminy Pani Małgorzacie Węgrzyn - głosowało 14 radnych, 1 radny wstrzymał się od głosu.

Pani Wójt podziękowała wszystkim radnym za udzielenie absolutorium. Podziękowała także swojemu Zastępcy Panu Józefowi Kaczmarczykowi, Skarbnikowi - Pani Małgorzacie Kocjan, Sekretarzowi - Panu Stanisławowi Lachorowi oraz wszystkim pracownikom za dobrą współpracę, która przynosi pozytywne efekty.

W dalszej części posiedzenia przyjęto kolejne uchwały:

- w sprawie zmiany liczbowego składu Komisji Budżetu i Rozwoju
- w sprawie zmiany składu osobowego Komisji
- w sprawie przyjęcia planu pracy Komisji Rewizyjnej

- w sprawie ustalenia inkasentów
- w sprawie zmian planu przychodów i wydatków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska

W interpelacjach głos zabierali radni:

- Tadeusz Rak: w sprawie obcięcia drzew przy garażach w Kluczach oraz w sprawie kanalizacji burzowej przy domkach na Osiedlu
- Krystyna Trepka - w sprawie obcięcia suchych gałęzi drzew przy targowisku oraz przy drodze wojewódzkiej (ul. Olkuskiej)
- Waldemar Arnold - w sprawie oświetlenia odcinka drogi Klucze - Jaroszewiec
- Bogusław Paś - w sprawie odwodnień krótkich odcinków ulic w Bydlinie oraz w sprawie naprawy drogi Bydlin - Wolbrom
- Zdzisław Stawowski - w sprawie organizowania kursów dla bezrobotnych w zawodach: kierowcy TIR-ów, budowlanców itp. Podzielił się także refleksją i swoimi spostrzeżeniami, że w obecnej dobie gdzieś po drodze ginie w społeczeństwie osobista kultura. Coraz rzadziej

używa się słów „proszę”, „dziękuję”, „przepraszam” czy „dzień dobry”. Apelowaliśmy, aby podczas różnego rodzaju spotkań z młodzieżą, ale także z dorosłymi na ten temat rozmawiać.

Odpowiedzi na interpelacje udzieliła Pani Wójt. Sprawa obcięcia drzew powinna być przekazana do Kierownika referatu GK - Pana Jarosława Polaka. Kwestia kanalizacji burzowej będzie rozpatrywana, ale problemem są duże koszty. Jeśli chodzi o oświetlenie drogi Klucze - Jaroszewiec, Pani Wójt odpowiedziała, że jest to droga powiatowa więc gmina wystąpi z pismem do Starosty. W sprawie wszystkich dróg powiatowych, przy których występuje problem odwodnienia, remontów dróg, czyszczenia rowów, skierowane zostały pisma do Starosty.

Zastępca Wójta Pan Józef Kaczmarczyk poinformował radnych, że wspólnie ze Starostą Powiatu dokonał objazdu wszystkich dróg powiatowych na terenie gminy Klucze. Pan Starosta zapoznał się ze stanem dróg, omówiono także zadania, które winny być wykonane w pierwszej kolejności. Jeśli chodzi o odwodnienia, właściciele posesji w wielu przypadkach nie wyrażają zgody na przekopanie rowów na swoich posesjach, co w znacznym stopniu utrudnia wykonanie zadania. Jeśli chodzi o oświetlenie drogi w kierunku Jaroszewca, wg. Pana Wójta, zasadnym jest raczej wykonanie ścieżki spacerowej na tym odcinku.

Na zakończenie obrad, Przewodnicząca prosiła radnych i sołtysów o przekazanie podziękowań Radom Sołeckim, Kołom Gospodyń Wiejskich oraz wszystkim środowiskom, za włączenie się do uświetnienia debaty o Unii Europejskiej, która odbyła się w Gimnazjum w Kluczach 27 marca 2003r.

Zapraszamy na „Święto Zośki”

**Zofie, Zosie i Zosieńki
Zofie mężatki, Zosie panienki
Zochy z Maciejem i bez Macieja
Zosie samosie, Zosie gosposie
Zosie dostojne, Zosie mądre
Słowem całe Zosiek grono
Niech się nigdzie nie ukrywa
Na Święto Zośki niechaj przybywa**

Wójt Gminy Klucze i Komitet organizacyjny „Święta Zośki” w Gminie Klucze, ma przyjemność powiadomić o wspólnym spotkaniu w dniu 15 maja 2003r. o godz. 17.00 w Domu Weselnym PATRYCJA w Kwaśniowie. W programie przewidziano występy ze Szkoły Podstawowej w Kwaśniowie, zabawę z konkursami, kolację. Wpisowe 10 zł. Kontakt z panią Zofią Krawczyk, Klucze Osada 25 tel. 6428 589. Zachęcamy do wzięcia udziału w „Święcie Zośki” wszystkie Panie o tym pięknym imieniu.

Budzi się wiosna

Foto: Artur Oruba

UWAGA!

Dotychczasowe koszty jakie poniosła gmina w br. w związku z akcjami gaszenia płonących traw wynoszą około 15 tysięcy złotych. Pieniądze mogłyby być przeznaczone na wsparcie działalności OSP, niestety ubywa ich z każdym dniem. Apelujemy więc do mieszkańców gminy o rozsądek, bo wiele chwil grozy przeżyli zarówno strażacy jak też niektórzy właściciele posesji.

OGŁOSZENIE

**Informuje się Mieszkańców, że 2 maja 2003r.
(piątek)
Urząd Gminy będzie nieczynny.
Stanisław Lachor - Sekretarz Gminy**

Debata o szansach i obawach

Tekst: Rafał Jaworski

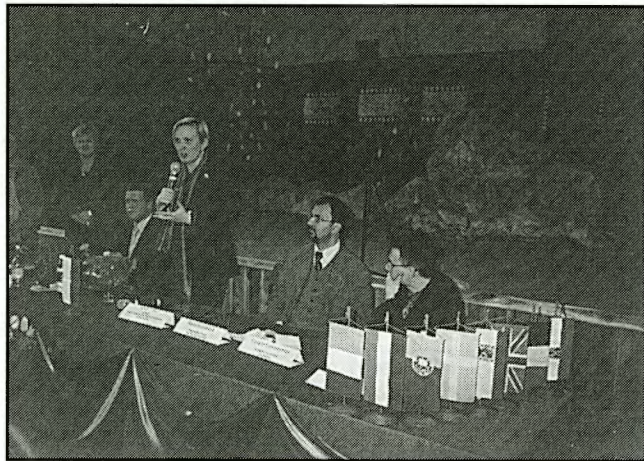
Foto: Halina Ładoń i Rafał Jaworski

Mieszkańcy gminy, nauczyciele i samorządowcy mieli okazję wziąć udział w debacie o Unii Europejskiej, która odbyła się w auli szkoły podstawowej i gimnazjum w Kluczach. Debacie pod hasłem „Polskie szanse i obawy” patronowała Polska Fundacja im. Roberta Schumana i Małopolskie Forum Edukacji Europejskiej, a koordynatorem akcji była Jolanta Gliwińska, polonistka i opiekunka szkolnego klubu europejskiego w kluczewskim gimnazjum.

Mamy prawo mieć obawy i pytania, ale wierzę, że ta debata na wiele z nich da nam dzisiaj odpowiedź - powiedziała wójt gminy Klucze Małgorzata Węgrzyn, otwierając spotkanie.

Zanim rozpoczęły się dyskusje, przed zgromadzonymi w szkolnej auli uczestnikami debaty wystąpili w korowodzie przyjaźni uczniowie gimnazjum i szkoły podstawowej w Kluczach. Ubrani w narodowe stroje z różnych krajów nieśli flagi państw należących do UE. Po przemarszu odbyła się inscenizacja najważniejszych wydarzeń historycznych rozgrywających się na ziemi kluczewskiej. Nad przygotowaniem programu artystycznego czuwały nauczycielki: Beata Sierka, Anna Barczyk, Magda Nowak i Teresa Gut.

W pierwszej części debaty z krótkimi prelekcjami na

temat Unii oraz samej debaty, wystąpili zaproszeni goście. Róża Thun z Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana, która pochodzi z Krakowa powiedziała, że czuje się w Kluczach trochę jak w domu. Wyraziła również nadzieję, że dyskusja pozwoli zbliżyć się do czerwcowego referendum. Z kolei Rafał Kunaszyk, który tworzył sieć szkolnych klubów europejskich, nazwał kluczewską debatę elementem przygo-

towawczym na moment przyjęcia Polski do UE. Spotkanie w Kluczach to jedna z debat odbywających się w Małopolsce dzięki Fundacji Roberta Schumana.

W kolejnej części miała miejsce dyskusja. Ponadto prelegenci odpowiadali na pytania pisane anonimowo przez uczestników debaty na

Przesunięcie o parę lat referendum utrudniłoby nam negocjacje. Pamiętajmy, że byłyby to negocjacje m.in. ze Słowacją, Słowenią, Czechami, państwami które już będą w Unii i za trzy lata te negocjacje mogą być już trudniejsze - przekonywała Róża Thun.

Jednak wyniki obecnych negocjacji, uczestniczący w debacie poseł Jacek Soska nazwał dramatem niewyNEGOCJOWANIA.

Jesteśmy w lepszej sytuacji od innych krajów - uważa Bartłomiej Nowak z Centrum Stosunków Międzynarodowych - Unia postanowiła o przyznaniu nam fundu-

szy przedakcesyjnych, a to jedyny przypadek wśród krajów, które dopiero wstępują do Unii. Ponadto tylko Wielka Brytania i my wyNEGOCJOWALIŚMY niższą składkę członkowską, ale Wielka Brytania osiągnęła to będąc już w szeregach Unii.

W czasie debaty zastanawiano się także nad równością dostępu do środków masowego przekazu dla argumentujących za i przeciwko wstąpieniu naszego kraju do Unii europejskiej. Wiele dyskusji prowadzono na temat rzetelności przekazywanych informacji oraz ich skuteczności.

Rzecznicy unijni używają płaskich argumentów, a nas, panie i panowie, trzeba przekonać - powiedział jeden z mieszkańców zwracając się do prowadzących debatę.

Spierano się również o to, ków finansowych jakie możemy otrzymać z Unii zależy również od nas samych, podając przykład funduszy strukturalnych.

Ale czy edukuje się nas tak, żebyśmy byli przygotowani do pisania wniosków o fundusze strukturalne? - pytał Jacek Soska.

Padły również pytania dotyczące rolnictwa, skrytykowano niedbałość naszego

Ciąg dalszy na str. 4

temat Unii oraz samej debaty, wystąpili zaproszeni goście. Róża Thun z Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana, która pochodzi z Krakowa powiedziała, że czuje się w Kluczach trochę jak w domu. Wyraziła również nadzieję, że dyskusja pozwoli zbliżyć się do czerwcowego referendum. Z kolei Rafał Kunaszyk, który tworzył sieć szkolnych klubów europejskich, nazwał kluczewską debatę elementem przygo-

temat Unii oraz samej debaty, wystąpili zaproszeni goście. Róża Thun z Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana, która pochodzi z Krakowa powiedziała, że czuje się w Kluczach trochę jak w domu. Wyraziła również nadzieję, że dyskusja pozwoli zbliżyć się do czerwcowego referendum. Z kolei Rafał Kunaszyk, który tworzył sieć szkolnych klubów europejskich, nazwał kluczewską debatę elementem przygo-

temat Unii oraz samej debaty, wystąpili zaproszeni goście. Róża Thun z Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana, która pochodzi z Krakowa powiedziała, że czuje się w Kluczach trochę jak w domu. Wyraziła również nadzieję, że dyskusja pozwoli zbliżyć się do czerwcowego referendum. Z kolei Rafał Kunaszyk, który tworzył sieć szkolnych klubów europejskich, nazwał kluczewską debatę elementem przygo-

temat Unii oraz samej debaty, wystąpili zaproszeni goście. Róża Thun z Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana, która pochodzi z Krakowa powiedziała, że czuje się w Kluczach trochę jak w domu. Wyraziła również nadzieję, że dyskusja pozwoli zbliżyć się do czerwcowego referendum. Z kolei Rafał Kunaszyk, który tworzył sieć szkolnych klubów europejskich, nazwał kluczewską debatę elementem przygo-

Debata o szansach i obawach cd.

państwa i złe warunki do inwestowania w naszym kraju. Podano przykład przemysłu motoryzacyjnego - inwestorzy zachodni zamiast do nas, trafili do naszych południowych sąsiadów.

Padło zdanie, że sukces to nie tylko finanse, ale również idea solidarności. Pamiętajmy również - mówił Cezary Lewanowicz - żeby nie traktować Unii Europejskiej jako szesnastego pań-

Wolę, żeby reformy dokonywały się u nas za unijne pieniądze, bo sami sobie nie poradzimy - mówił jeden z prelegentów.

Zastanawiano się również, czy Polska odniesie sukces w UE na takich warunkach, jakie wynegocjowała.

stwa, bo Unia to 15 państw członkowskich, które decydują o tym czym Unia będzie się zajmować. Musimy tam być, aby nie decydowano o nas bez nas, by móc wpływać na to, co ważnego dzieje się w Europie - argumentowali prowadzący debatę.

Sołtysi wybrani

Rafał Jaworski

Na pierwszym wspólnym spotkaniu w sali narad Urzędu Gminy w Kluczach zebrali się sołtysi nowej kadencji.

Wygranej w wyborach pogratulowała im Pani Wójt Małgorzata Węgrzyn, natomiast pięciu sołtysów kończących kadencję otrzymało podziękowania za długoletnią pracę dla mieszkańców wsi: Krystyna Trepka z Klucza, Mieczysława Zubelska z Huciska, Jolanta Trepka z Golczowic, Wanda Gawron z Kolbarku i Jan Gumula z Jaroszwca. Nowo wybrani sołtysi to: Irena Dańda w Jaroszwcu, Ewa Kruszek w Hucisku, Roman Sperka w Kluczach, Jan Domagała w Kolbarku i Maciej Jakubski w Golczowicach. Natomiast w pozostałych miejscowo-

ściach po raz kolejny sołtysami zostali: Lucyna Probiez w Bogucinie Dużym, Marian

Mędrak w Bydlinie, Małgorzata Binek w Chechle, Zbigniew Mendrek w Cieślinie, Krzysztof Kalarus w Krzywopłotach, Piotr Szreniawa w Kwaśniowie Górnym, Piotr Mól w Kwaśniowie Dolnym, Walentyna Kardynał w Rodakach, Maria Guzik w Ryczówku i Jarosław Szatan w Zalesiu.

Zawiadomienie

dla par małżeńskich - Jubilatów 50 lecia pożycia małżeńskiego w 2003 roku.

Urząd Stanu Cywilnego w Kluczach informuje pary małżeńskie obchodzące w 2003r. Jubileusz 50 lecia pożycia małżeńskiego, iż wzorem lat ubiegłych planujemy zorganizowanie dla Państwa uroczystości gminnej.

Wobec powyższego proszę pary zawierające związek małżeński w 1953 roku o zgłoszenie chęci uczestnictwa w takiej uroczystości, w Urzędzie Stanu Cywilnego w Kluczach ul. Partyzantów 1, pok. Nr. 101, do dnia 30 września 2003r.

Wraz ze zgłoszeniem prosimy przedłożyć odpis skrócony aktu małżeństwa z USC bądź metrykę ślubu kościelnego z Parafii.

Zgłoszenia można dokonać osobiście, bądź za pośrednictwem członka rodziny.

Serdecznie Państwa zapraszam.

Kierownik USC

Barbara Kocjan

Festiwal kultury

Rafał Jaworski

W Kluczach odbyły się przesłuchania do XIII Powiatowego Festiwalu Kultury w kategorii muzycznej i tanecznej. Gminny Ośrodek Kultury w Kluczach już po raz drugi był gospodarzem przesłuchań festiwalowych, imprezy organizowanej przez olkuskie starostwo.

Na scenie Domu Kultury zaprezentowało się 43 wykonawców skupionych w miejskich i gminnych ośrodkach kultury oraz zespoły szkolne z Olkusza, Klucza, Zedermana, Suchej i Bukowna. Młodzi wykonawcy zaprezentowali się w kilku kategoriach: jako soliści, duety oraz zespoły wokalne i instrumentalne. Najlepsi z nich

wyjadą do Skawiny na Małopolski Wojewódzki Festiwal Kultury. Do udziału w nim Jury postanowiło nominować 9 wykonawców, którzy będą reprezentować powiat olkuski: Trio „Bemol” i solist-

kę Monikę Gębałę z olkuskiego klubu osiedlowego „Kubuś”, zespół wokalny i solistkę Emilię Majcherczyk

z gimnazjum w Kluczach, grupę „Stokrotki” oraz Annę Mjakowską, Magdalenę Zub i Ewę Hetmańczyk z Miejskiego Ośrodka Kultury w Olkuszu oraz zespół „Ogniki” z Gminnego Ośrodka Kultury w Kluczach.

Wiersze poetki z Ryczówka

Pani Teodozji Banys

Wiosna

Wiosno piękna, wiosno miła
Czemuś smutna powróciła?
Czemu słonko mało świeci
Z ciemnych chmur deszcz zimny leci.

Nagie drzewa jak w jesieni
Czy to wszystko się nie zmieni
A może ty wiosno miła
Z pierwszym kwiatkiem się bawiła.

I w zamian pięknej zieleni
Pozyczyłeś coś z jesieni
Och na pewno to igraszki
O tym już śpiewają ptaszki.

Że zakwitły kwiaty w lesie
Że wiatr ciepło dzionki niesie
Że się wkrótce zazieleni
Szarość w piękno się zamieni.

Żal

Żal za tym co minęło
I nigdy nie powróci
Żal piosenki sprzed laty
Której nikt nie zanuci

Żal tej porannej zorzy
Gdy chmury przysłaniają
Żal tych spokojnych wieczorów
One tak wiele wspominają

Żal wiosennego piękna
Tych łąk i sadów ukwieconych
Żal lata gorącego
I dni jesiennych zamglonych

Wiosna powróci na pewno
Zabłyśnie ranek jak co dzień
Wróci też lato gorące
Nadejdzie posępna jesień.

Wspomnienia też wracają
Gdy miłość jeszcze trwa
Żal ten cichutko wystukały
Złączone serca dwa.

Wizyta Ambasadora Izraela Szewacha Weissa w gminie Klucze

tekst i foto: Halina Ładoń

27 marca br. zbiegły się dwie bardzo ważne uroczystości w gminie Klucze, debata o Unii Europejskiej (o której piszemy w oddzielnym artykule) z udziałem przedstawicieli Fundacji im. Roberta Schumana z Panią Prezes Różą Thun oraz wizyta Ambasadora Izraela Pana Szewacha Weissa.

Pan Ambasador przez krótki czas uczestniczył w debacie, przekazał także kilka słów do zebranych gości, życzył dobrej współpracy w strukturach europejskich.

Gość odwiedził Klucze i miejscowość Kolbark. Zaproszony został przez Wójta Gminy Panią Małgorzatę Węgrzyn oraz mieszkańców Kolbarku, a to za przyczyną Pana Jarosława Banysia (pochodzącego z Kolbarku) ze Stowarzyszenia Przyjaźni

sadora staropolskim zwyczajem - bochnem chleba, a towarzyszyli jej: siostry wsi Jan Domagała i przedstawicielka KGW pani Krystyna Gawron. Widać było zaskoczenie i zarazem wzruszenie na twarzy gościa. Trzeba przyznać, że wzruszeni byli wszyscy uczestnicy spotkania.

Pan Ambasador bez pośpiechu, rozmawiał z uczestnikami spotkania, wysłuchał koncertu przygotowanego przez miejscową młodzież i dzieci. Udał się również w

teren, aby zasadzić pamiątkowe drzewko.

Gościowi towarzyszyła ekipa TVP Katowice, mogliśmy więc wszyscy oglądać migawki w wieczornym wydaniu aktualności. Z Kolbarku Ambasador udał się w dalszą podróż - do Wolbromia. Dzień wcześniej odwiedził nasze miasto powiatowe - Olkusz, gdzie promował swoją książkę.

Polsko - Izraelskiej, właściciela Galerii „Miriam”.

Pan Profesor Weiss spotkał się z mieszkańcami Kolbarku, czekała na niego w świetlicy bardzo liczna grupa z Proboszczami Parafii Cieślin i Bydlin - Ks. Ryszardem Gąsiorzem i Ks. Romanem Wojtanem. W spotkaniu uczestniczyli także: Daniel Wołkiewicz Pastor z Klucza i Leszek Moniak - Pastor z Australii goszczący w gminie Klucze.

Pani Wójt witała Amba-

Jeszcze o dniu niepełnosprawnych...

W tym numerze Echa zamieszczamy artykuł o Europejskim Dniu Niepełnosprawnych organizowanym 6 marca w szkole podstawowej w Kwaśniewie.

„Jeden drugiemu brzemiona noście”

List do Galatów

„Człowiek nie jest sam. Żyje z drugimi, przez drugich i dla drugich. To zdanie jest inspiracją dla międzyludzkiej i społecznej solidarności. Solidarność to znaczy jeden i drugi a brzemień – to brzemień niesione razem we wspólnocie, nigdy samotnie. Każdy człowiek winien mieć dość przestrzeni, aby poprzez pracę mógł rozwijać siebie, swoją osobowość i powołanie.

Fragment przemówienia Jana Pawła II – Gdańsk 1987 r.

To przemówienie było myślą przewodnią obchodów Europejskiego Dnia Niepełnosprawności w Szkole Podstawowej w Kwaśniewie.

Tematyka tolerancji, życzliwości i pomocy wobec ludzi słabszych była realizowana przez cały rok na lekcjach wychowawczych i zajęciach nauczania zintegrowanego. Dnia 6 marca uczniowie przygotowali apel, w którym uczestniczyli opiekunowie i wychowankowie Warsztatów Terapii Zajęciowej w Kluczach. Zaproszeni goście przedstawili bajkę pt. „Czerwony kapurek”. Uczniowie naszej szkoły podziwiali pomysłów dekorację tej inscenizacji, a grę aktorów nagrodzili głośnymi brawami. Po spektaklu była wspólna zabawa przy dźwiękach muzyki Stanisława Sojki.

Opiekunowie grupy terapeutycznej podczas wspólnej „słodkiej biesiady” opowiadali o pracy w poszcze-

gólnych sekcjach zajęciowych.

Młodzież naszej szkoły uczestniczyła w gminnym konkursie literackim, gdzie nagrodzono pracę Marcina Jurczyka z kl. VI. Uczniowie kl. I – III brali udział w konkursie plastycznym, ukazując rzeczywistość przyjazną dla osób niepełnosprawnych. Na korytarzu pojawiła się gazetka szkolna na temat ogłoszenia roku 2003 Europejskim Rokiem Osób Niepełnosprawnych oraz wystawa prac uczestników WTZ z Klucza.

W ten sposób nawiązała się współpraca. Przewidujemy stały kontakt z podopiecznymi WTZ w Kluczach poprzez organizowanie wspólnych imprez, np. wspomaganie przeprowadzenia aukcji prac i uczestnictwo w wybranych imprezach szkolnych.

Jolanta Janikowska

Koordinator akcji Europejskiego Dnia Niepełnosprawnych w Kwaśniewie.

Podpisano umowę o wymianie młodzieży

Rafał Jaworski

Jest szansa, że już w lipcu nastąpi pierwsza wakacyjna wymiana dzieci i młodzieży z gminy Klucze i Niemiec.

W Kluczach gościły przedstawicielki niemieckich organizacji młodzieżowych, aby zawrzeć porozumienie z władzami gminy o partner-

stwy pierwszy krok, aby pogłębić naszą przyjaźń - napisała w imieniu całej delegacji Sabine Bräunicke, w szkolnej księdze gości.

Podpisany list intencyjny zakłada m.in. wyjazdy dzieci i młodzieży w grupach zorganizowanych. Możliwe są także pobyty indywidualne w niemieckich rodzinach i nauka języka niemieckiego w tamtejszych szkołach. Z nawiązania współpracy skorzystają także studenci dzięki możliwości odbywania płatnych praktyk.

Gmina Klucze, jak dotąd nie miała partnera z Europy Zachodniej. Wcześniej nawiązała współpracę z Węgrami, Słowacją, Rosją i Ukrainą. Przeprowadzone na początku roku na Węgrzech rozmowy również zaowocowały planami wymiany młodzieży i dzieci podczas wakacji.

skiej współpracy, które w imieniu gminy podpisała wójt Małgorzata Węgrzyn. Niemieccy goście - Sabine Bräunicke, Christiane Zyber, Jana Köhring i Andrea Männer przyjechały z powiatu Kyffhauser w Turynii.

Kontakt z młodzieżowymi organizacjami w Niemczech zainicjowali nauczyciele języka niemieckiego z gimnazjum w Kluczach - Violetta Auguścik i Paweł Fededyk. Niemieccy goście, którzy przybyli na zaproszenie dyrektora szkoły Elżbiety Jaworskiej oraz władz gminy, mieli okazję zwiedzić Klucze, a także atrakcje turystyczne Małopolski, między innymi kopalnię soli w Wieliczce oraz stare miasto w Krakowie. Natomiast podczas wizyty w kluczewskiej szkole podstawowej i gimnazjum dokonali wpisu do pamiątkowej księgi, a także posadzili drzewka na placu szkolnym, jako symbol przyjaźni.

„Europa wzrasta razem, a my wspólnie możemy przyczynić się do tego, aby młodzież obu naszych krajów mogła się do siebie zbliżyć. Mam nadzieję, że uczynili-

Eine wunderbare Zeit hier in Klucze geht viel zu schnell zu Ende.

Wir hoffen aber auf einen Anfang einer herzlichen Freundschaft.

Zu Hause werden wir über Eure schöne Heimat und über Eure besonders liebevolle Gastfreundschaft berichten.

Ganz herzlich laden wir auch Sondershausen ein, und alle sprachlichen Probleme werden die Brücken der internationalen Musik überwinden.

In tiefer Verbundenheit

*Jana Köhring
Leiterin der Kreis Musikschule*

27. März 2003

Cudownie spędzony czas w Kluczach szybko dobiegł końca.

Mamy jednak nadzieję na początek serdecznej przyjaźni. W domu będziemy opowiadać o waszej wspaniałej ojczyźnie i o waszej szczególnie serdecznej gościnności. Zapraszamy serdecznie do Sondershausen, a wszelkie problemy językowe pokonamy z pomocą pomostów międzynarodowej muzyki.

Łącząc wyrazy pozdrowienia

Jana Köhring

Dyrektor Powiatowej Szkoły Muzycznej

KLUCZE, 27. MAREC 2003

EUROPA WÄCHST ZUSAMMEN UND WIE
KÖNNEN GEMEINSAM DAZU BEITRAGEN,
DASS DIE JUGEND UNSERER BEIDER LÄNDER
ETWAS NÄHER ZUEINANDER KOMMEN.

LIEBE FREUNDE!

DANKE FÜR DIE GASTFREUNDSCHAFT, DIE
HERZLICHE UND FREUNDLICHE AUFNAHME
IN KLUCZE, DIE WUNDERVOLLEN TAGE, DIE
WIE MIT EUCH ZULEBEN DURFTEN. WIE
HABEN UNS SEHR, SEHR WOHL GEFÜHLT
UND HOFFEN, DASS WIR NUN DEN 1. SCHRITT
GEMACHT HABEN, UM UNSERE FREUND-
SCHAFT WEITER ZU VERTIEFEN.

FÜR EIN FRIEDLICHES & TOLERANTES
EUROPA, OHNE GRENZEN, OHNE ANGST
UND VORURTEILE, IN DEM WIR VIEL
VONEINANDER LERNEN KÖNNEN!

AUF EINE INTENSIVE DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT!

IN GROSSE DANKBARKEIT

Andrea Männer

Christiane Zyber

Klucze, dn. 27.03.03

Europa jednoczy się a my wspólnie możemy przyczynić się do tego, aby młodzież naszych obydwu krajów także się zbliżyła.

Drodzy przyjaciele!

Dziękujemy za gościnność, za serdeczne i przyjazne przyjęcie w Kluczach, wspaniałe dni, które mogliśmy przeżyć z wami. Czułyśmy się bardzo, bardzo dobrze i mamy nadzieję, iż poczyniliśmy pierwsze kroki, aby dalej pogłębiać naszą przyjaźń.

Dla pełnej pokoju i tolerancji Europy, bez granic, bez strachu i uprzedzeń, w której będziemy mogli się wiele od siebie nauczyć.

Za intensywną współpracę polsko-niemiecką!

Z wyrazami wdzięczności

Sabine Bräunicke

Christiane Zyber

Andrea Männer

Ciekawostka

(HŁ)

Piekarnia „u Pawełka” w Kwaśniowie Górnym oprócz szerokiego asortymentu pieczywa, wypieka chleb żytni „Ziółkowski”. Warto skosztować, bo jest rewelacyjny. Poniżej krótka informacja dotycząca produkcji tego chleba.

Józef Ziłkowski, znany w Polsce mistrz piekarski z Włocławka, opracował i wdrożył do produkcji receptury i technologię produkcji tego chleba w oparciu o tradycyjne wypieki znane na Kujawach i Kurpiach. Chleb posiada wzór zastrzeżony przez Polski Urząd Patentowy. Produkowany jest za zgodą właściciela tylko w czterech piekarniach w kraju. Uzyskał szereg nagród i wyróżnień na wielu wystawach i targach w kraju i europejskich (ostatni medal na targach EUROPAIN Paryż 2002). Piekarnia „u PAWEŁKA” jest jedyną produkującą ten chleb w rejonie południowej Polski. Chleb żytni „Ziółkowski” produkowany jest w 100% z maki żytniej, na naturalnym kwasie piekarskim, otrzymywanym tradycyjną wielofazową metodą fermentacji przy użyciu wyselekcjonowanych szlachetnych kultur bakterii kwasu mlekowego. Wielofazowa metoda fermentacyjna powoduje, że chleb ten bez dodatków jakichkolwiek środków chemicznych i konserwantów zachowuje długotrwałą świeżość konsumpcyjną deklarowaną na 6 dni. Dodatek specjalnie preparowanych ziemniaków, pozwala na długotrwałe zachowanie wilgotności mięksiszu. Duża zawartość kwasu mlekowego, ale jednocześnie niskie pH, ułatwia przyswajalność, a duża zawartość błonnika perylaktykę układu pokarmowego organizmu. Długotrwałej fermentacji żytniej i specjalnym wyplem w drewnianych foremkach, chleb ten zawiązuje specyficzny smak i zapach nie spotykany przy innych rodzajach pieczywa. Wartość odżywcza i smakowa, a jednocześnie ciekawy efekt kolorystyczny mięksiszu, uzyskuje się poprzez dodatek w stanie naturalnym różnego rodzaju warzyw i owoców. Mogą to być w/g uznania Klienta: marchew, burak, seler, czosnek, cebula, kmień, pomidor, śliwka. Obecnie produkuje się ten chleb z dodatkiem wyżej wymienionych warzyw i śliwki.

Z wieści Kącika Budowlanego

Bożena Woźniczko

Informacja ogólna: W związku z wejściem w życie z dniem 01.01.2002.r. ustawy z dnia 21.12.2001.r. o zmianie ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.Nr 154, poz.1804) Wójt Gminy Klucze przystąpił do opracowania nowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar całej Gminy Klucze (11.931 ha) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

W wyniku przeprowadzonego przetargu wyłoniono wykonawcę, którym zostało Biuro Rozwoju Krakowa, Spółka Akcyjna, z siedzibą w Krakowie, ul. Kordylewskiego 11. Zespołem projektowym kieruje mgr inż. arch. Pani Maria Chromik-Wolak. Zgodnie z harmonogramem realizacji całego zadania na dzień dzisiejszy zakończono analizę wniosków i opinii zgłoszonych przez osoby prywatne i instytucje. W dalszych etapach przewiduje się wykonanie inwentaryzacji urbanistycznej i ekofizjografii, a następnie opracowanie projektu planu miejscowego wraz z prognozą skutków

wpływu ustaleń planu na środowisko przyrodnicze. Po uzgodnieniu i zebraniu opinii do przedmiotowego projektu nastąpi wyłożenie projektu planu do publicznego wglądu z orientacyjnym terminem sierpień-wrzesień bieżącego roku.

Refleksje Kącika:

Podanie przez Wójta Gminy do publicznej wiadomości (co nakazuje ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym) ogłoszenia o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spotkało się z niesamowitym zainteresowaniem

właścicieli terenów położonych na obszarze naszej Gminy. W okresie umożliwiającym zgłaszanie przez zainteresowanych zmian do planu (trzy tygodnie) wpłynęło aż 504 wnioski. Można się cieszyć, że tak duże grono osób, Instytucji i Rad Sołectkich jest poprzez swoje propozycje zaangażowane w tworzeniu ładu przestrzen-

niezależnie od zespołu autorzy (Kącika uważa, że gdyby wszystkie wnioski zostały przyjęte - stworzymy gminę „beton”. Zbudujemy lasy, tereny nadrzeczne, łąki, a nawet nasze piękne ostańce i skałki. Czym kierowali się wnioskujący śląc takie propozycje? Kącik odpowiada: ... „wielkie tereny budowlane

szłości z chwilą wejścia podatku katastralnego)? Niestety w większości przypadków te tłumaczenia nie były przyjmowane. Mamy nadzieję, że „obróbka” całości propozycji przeprowadzona przez Zespół Projektowy i organy opiniujące, przedstawione później do publicznej konsultacji, pozwolą nam przy tak bardzo potrzebnym ogólnym zrozumieniu powagi tematu ukształtować właściwy obraz przestrzeni gminy. Oczywiście oprócz tej wyżej przedstawionej krytyki, należy poinformować czytelników, iż część zgłaszanych uwag była bardzo rozsądna i trafna, z pewnością wymagająca wpisania do nowego planu.

Do okresu wyłożenia projektu nowego planu jest jeszcze trochę czasu. Warto go wykorzystać na przemyślenia idące w kierunku właściwej polityki przestrzennej. Jesteśmy tak piękną krajozrazowo gminą, że błędem byłoby niszczyć to co dała nam natura. Tereny budownictwa rodzinnego - tak, usług handlu i przemysłu - tak, szczególnie rozwój terenów turystycznych - tak, ale wszystko w granicach właściwej funkcji przestrzennej.

Pierwsze spotkanie Zespołu Projektowego z pracownikami Urzędu Gminy (od lewej: mgr inż. arch. Agata Kossowska, mgr inż. arch. Beata Cichecka-Wróbel, kierownik Zespołu - mgr inż. arch. Maria Chromik-Wolak)

nego naszej Gminy, ale ...

czy złożonymi propozycjami do nowego planu, trzecią przedłożonych wniosków, naprawdę chcemy ukształtować właściwy ład przestrzenny? Znając dobrze teren gminy i analizując (nie-

ne - sprzedaż - wielkie pieniądze”. Naszym zainteresowanym wyjaśnialiśmy (przy składaniu wniosków) czym może skutkować takie działanie (obciążenia finansowe dla właścicieli działek przy sprzedaży, a także w przy-

Nareszcie ogólniak

w Zespole Szkół w Kluczach

Zofia Hyla i Marta Dziura

Wieloletnie starania Dyrektora Zespołu Szkół w Kluczach dotyczące utworzenia w naszej szkole liceum ogólnokształcącego zakończyły się pomyślnie. Decyzją Rady Powiatu z dnia 26.03.2003 r. od nowego roku szkolnego absolwenci gimnazjum będą mogli kontynuować naukę w LO w Kluczach. Wszystkim nam - pracownikom ZS w Kluczach - bardzo zależało na uruchomieniu w naszej szkole liceum ogólnokształcącego. Mieliśmy bowiem świadomość tego, że prawie 2/3 absolwentów gimnazjów z naszej Gminy kontynuuje naukę w tego typu szkole. Wychodząc na przeciw tym tendencjom w wyborze kierunku kształcenia chcemy umożliwić im naukę na własnym terenie, w szkole, do której nierzadko uczęszczali ich rodzice.

Odnosząc się do ogólnych wytycznych dotyczących tworzenia nowego typu liceum ogólnokształcącego zdecydowaliśmy, że w powstałej szkole wprowadzone zostaną w wymiarze rozszerzonym następujące

przedmioty: język angielski i informatyka. Ów wybór podyktowany jest znaczeniem zdobytych w tym zakresie umiejętności, które w nowej europejskiej rzeczywistości z pewnością okażą się szczególnie ważne. Dwa inne przedmioty, których nauka odbywać się będzie także w zakresie rozszerzonym, wybiorą już sami uczniowie nowo otwartej klasy.

Wszystkich zainteresowanych naszą ofertą prosimy o osobisty lub telefoniczny kontakt z sekretariatem szkoły w celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji. Przypominamy jednocześnie, że zgodnie z tradycją szkoły, prowadzimy nadal nabór do 4-letniego technikum elektronicznego, do 3-letniego liceum profilowanego o profilu: chemiczne badanie środowiska oraz 3-letniej zasadniczej szkoły zawodowej w zawodzie elektryk.

Adres szkoły:

Zespół Szkół w Kluczach
ul. Zawierciańska 15
32-310 Klucze
tel: 642 84 21

Wiosenne pożary

Agnieszka Mól - Klichowska

Wraz z nadejściem wiosny jak co roku na terenie naszej gminy płoną hektary łąk i nieużytków. Mimo wyraźnego zakazu wypalania traw, coraz częściej strażacy z narażeniem zdrowia i życia muszą walczyć z ogniem i ludzką głupotą (z czym trudniej, nie wiadomo).

Do tej pory strażacy z OSP Bydlin interweniowali już ok. 40 razy, OSP Ryczówek 14 razy, OSP Rodaki 12 razy i OSP Kwaśniów ok. 7 razy. Wszystkie interwencje związane były z pożarami łąk i nieużytków jakie miały miejsce na terenie gminy. Suche trawy i wysoka roślinność łąkowa tj. trzciny i oczerety przy sprzyjającym wietrze paliły się w błyskawicznym tempie dochodząc do granicy lasów i zabudowań. Chwile grozy przeżyli mieszkańcy Gór Bydlińskich gdzie ogień strawił sad oraz mieszkańcy Kwaśniowa, gdzie bezpośrednio zagrożone pożarem były zabudowania gospodarskie. Dzięki szybkiej i sprawnej akcji strażaków udało się uniknąć tragedii i zapobiec pożarom budynków mieszkalnych i gospodarskich.

Niestety pomimo wielu apeli rolnicy nadal uważają, że wypalanie roślinności

użyźnia glebę, przyspiesza wegetację i poprawia plonowanie. Jest to nieprawdą, gdyż wysoka temperatura powstająca w czasie wypalania niszczy drobnoustroje glebowe uczestniczące w procesie rozkładu i mineralizacji materii organicznej (tworzenia warstwy próchnicznej). Wiele zwierząt nie mając możliwości ucieczki pali się żywcem. Giną owady, ptaki, ich gniazda i lęgi. Naruszeniu ulega struktura gruzelkowata gleby, co powoduje zmniejszenie zdolności retencji wodnej gleby oraz zmniejszenie jej porowatości. Wiąże się to z niedostatecznym napowietrzeniem gleb i powstawaniem procesów beztlenowych. Ponadto do atmosfery emitowane są szkodliwe dymy nasyczone dwutlenkiem siarki i węglą, które przyczyniają się do powstawania efektu cieplarnianego.

Wypalanie traw jest zjawiskiem społecznie niebezpiecznym, gdyż niejednokrotnie jest przyczyną pożarów lasów, sadów, zabudowań. Jest również przyczyną poparzeń i śmierci ludzi.

Strażacy apelują o rozsądek i zaprzestanie wypalania traw. Niejednokrotnie ludzka bezmyślność doprowadziła już do wielu niepotrzebnych tragedii. Poza tym każda interwencja strażaków wiąże się z kosztami, które w konsekwencji tak naprawdę ponoszą podatnicy.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wypalanie traw jest wykroczeniem karnym. Art. 59 ustawy o ochronie przyrody z dn. 16.10.1991 r. z późniejszymi zmianami mówi, że:

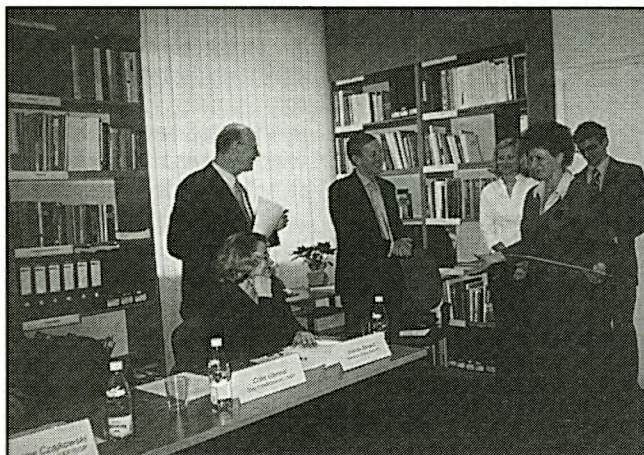
„Kto wypala roślinność na łąkach, pastwiskach, nieużytkach, rowach, pasach przydrożnych, szlakach kolejowych lub w strefie oczeretów i trzcin podlega karze aresztu lub grzywny.”

Zastanówmy się więc zanim rzucimy zapaloną zapalniczkę czy warto narażać nasze zdrowie, życie i cały dobytek tylko po to pozbyć się suchych traw. Czy nie bezpieczniej byłoby po prostu skosić jesienią wyrosniętą roślinność a wiosną spokojnie patrzeć na budzącą się do życia przyrodę.

„Zielona gęś w krainie białego puchu”

W Programie Milenijnym - nagroda dla Rady Sołeckiej wsi Rodaki przyznana przez Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP).

Halina Ładoń - autorka projektu

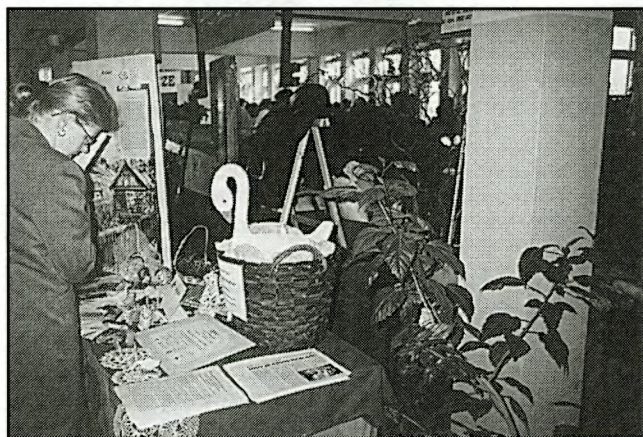
Czytelnia UNDP - uroczystość wręczenia dyplomów autorom projektów. Od prawej siedzą: Jolanta Banach Sekretarz Stanu - Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Colin Glennie - Stały Przedstawiciel UNDP w Polsce, Przemek Czajkowski - Krajowy Koordynator Programu Małych Dotacji, Joanna Wardzińska - I Zastępca Prezesa Zarządu Banku BISE

Rada Sołecka wsi Rodaki uczestniczyła w 2002r. w konkursie „Sposób na biedę na wsi” organizowanym przez Fundację Wspomagania Wsi, w którym projekt „Zielona gęś w krainie białego puchu” uzyskał wyróżnienie i dotację. Realizacja tego projektu rozpoczyna się w roku bieżącym. Mieszkańcy wsi Rodaki, którzy wykazali wolę hodowli otrzymają bezpłatnie po 10 gęsi. Ale na tym nie koniec. Projekt został również przesłany na konkurs „Bieda a środowisko - wzajemne powiązania” - organizowany przez Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP), Program Małych Dotacji (GEF), Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej oraz Bank Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, gdzie uzyskał II miejsce i nagrodę 3 tys. złotych. Na konkurs wpłynęło 150 prac (projekty i eseje). Projekt wsi Rodaki był jedynym nagrodzonym projektem z Małopolski. Pula nagród wynosiła 30.000 zł. Autorzy najlepszych projektów i esejów ukazujących powiązania pomiędzy zagadnieniami walki z ubóstwem i ochrony środowiska wzięli udział w warsztatach i szkoleniu. Wspomnieć również należy, już w ubiegłym roku władze samorządowe wykazały duże zainteresowanie projektem i udzieliły pomocy finansowej 24 bezrobotnym z Rodak kupując im po 10 gęsi. Jesienią gęsi poszły do zamrażarek, a zimą panie spotykały się przy darcie pierza, były też wyskubki.

Uroczystość wręczenia dyplomów laureatom kon-

kursu „Bieda a środowisko - wzajemne powiązania” odbyły się w siedzibie ONZ w Warszawie 19 marca 2003r. Autorka projektu została wydelegowana przez Radę Sołecką wsi do Warszawy, aby mogła osobiście uczestniczyć w uroczystości wręczenia dyplomu i warsztatach organizowanych w Ośrodku Szkoleniowym nad Zalewem Zegrzyńskim w Białobrzegach k/ Warszawy.

W uroczystości uczestniczyli: Colin Glennie - Stały Przedstawiciel UNDP w Polsce, Przemek Czajkowski - Krajowy Koordynator Programu Małych Dotacji UNDP, Jolanta Banach Sekretarz Stanu - Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Joanna Wardzińska I Zastępca Prezesa Zarządu Banku BISE.

Projekt „Zielona Gęś” promowany był także podczas odbywającej się w Kluczach debaty o Unii Europejskiej pod hasłem „Polskie szanse i obawy”, której patronowała Polska Fundacja im. Roberta Schumana i Małopolskie Forum Edukacji Europejskiej.

Podczas spotkania ambasador Colin Glennie gorąco dziękował za zainteresowanie konkursem, powiedział, że Program działa na całym świecie, a jego głównym celem jest walka z ubóstwem. Konkurs „Bieda i środowisko” organizowany w Polsce

- to program milenijny, w którym podejmowane są działania skierowane na zwalczanie biedy i wykluczenia społecznego. Konkurs udowodnił, że w gminach, zwłaszcza w środowiskach wiejskich nie wszyscy tkwią w marazmie, widać umiłowanie otoczenia oraz troskę o los ludzi. Jest to bardzo ważny sygnał dla rządzących, ale również dla samorządów wszystkich szczebli. Jest to także sygnał dla mieszkańców wsi, że nadszedł czas, aby skupić się nad działaniami, które pozwolą pomóc samym sobie w biedzie wykorzystując zasoby środowiska. Projekt „Zielona gęś w krainie białego puchu” jest tego przykładem. Projekt „Zielona gęś” jest także przykładem pomocy materialnej dla bezrobotnych, którzy wkładając niewiele swojej pracy, wykorzystując środowisko naturalne, uzyskują określoną korzyść. Komitet Sterujący złożony z

gia ekologiczna i walka z biedą, rozpatrywane były osobno, takie działania nie przynosiły oczekiwanych rezultatów, rozpatrywanie tych dwóch problemów łącznie daje bardzo pozytywne wyniki.

Głównym celem projektów realizowanych w ramach Programu UNDP, było zdefiniowanie, wzajemnych powiązań między środowiskiem i biedą oraz promowanie takiej strategii, a ponadto doprowadzenie do społecznej dyskusji na temat walki z biedą przy zachowaniu zasad ochrony środowiska. Takie cele można osiągnąć tylko poprzez mądre lokalne inicjatywy. UNDP będzie wspierał tego typu inicjatywy nie tylko organizacji pozarządowych ale także samorządów.

Celem konkursu było także zebranie liderów społecznych, ekspertów i przedstawicieli rządu, którzy poprzez swoje doświadczenia stworzą rekomendację do narodowej strategii. Program jest realizowany przez Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. Cel został osiągnięty. Dobre przykłady realizacji powiązań między biedą a środowiskiem na szczeblu lokalnym były pomocne przy opracowaniu zintegrowanej strategii rządowej, obejmującej walkę z ubóstwem z jednoczesnym poszanowaniem środowiska naturalnego. W takiej sytuacji można powiedzieć, że Rada Sołecka wsi Rodaki, autorka projektu i mieszkańcy wsi Rodaki, włożyli część swojej pracy w tę strategię.

Kilka słów o Milenijnym Celach Rozwoju Polski. „Bieda a środowisko - wzajemne powiązania” to pierwszy projekt w Polsce realizowany na podstawie ustaleń

Światowego Szczytu Zrównoważonego Rozwoju, który odbył się w Johannesburgu w dniach 6-8 września 2000r. Wzięli w nim udział przywódcy państw i szefowie rządów. Podczas szczytu ustanowione zostały Milenijne Cele Rozwoju, czyli zobowiązania jakie ludzkość powinna wypełnić, by móc w skuteczny sposób stawić czoła wyzwaniom XXI wieku. Johannesburg jest dopiero początkiem, powiedział po zakończeniu szczytu Kofi Annan, Sekretarz Generalny ONZ, nawołując państwa do poszanowania środowiska naturalnego, zmniejszania ubóstwa, ale równocześnie do wykorzystania zasobów naturalnych do rozwoju gospodarczego i społecznego. Cele milenijne ukierunkowują wysiłek światowej wspólnoty na dokonywanie znaczących zmian niosących postęp w celu polepszenia standardu życia ludzi na świecie (wyk. materiały informacyjne UNDP).

Kampania Milenijna trwa. Warto więc pomyśleć jak wykorzystać szansę dla swojej miejscowości, a może gminy, również powiatu olkuskiego. Tyle jest potrzeb. Nieraz warto wspólnie zastanowić się nad strategią działania. Realizacja projektu „Zielona gęś w krainie białego puchu” we wsi Rodaki odbywać się będzie w roku 2003, ogłoszonym Rokiem Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, autora (między innymi) Teatrzyku „Zielona Gęś”. Organizacje wsi Rodaki - Rada Sołecka, OSP i Szkoła Podstawowa przy udziale Koła Gospodyń Wiejskich, Zespołu SWOJACY oraz Uczniowskiego Klubu Sportowego postanowiły zorganizować 9 sierpnia 2003r. imprezę plenerową pn. „Przygoda z Zieloną Gęsią”.

Dwa jubileusze szkoły w Ryczówku

tekst i foto: Halina Ładoń

„Od najmniejszych ojczyzn najwięcej zależy, w co młody człowiek najbardziej wierzy.

Co będzie szanował, czemu się poświęci i jakie zasady zachowa w pamięci”.

Szkoła Podstawowa im. Leona Kruczkowskiego w Ryczówku zorganizowała 25 marca 2003r. uroczystość związaną z rocznicą 40 - lecie swojego istnienia. Zgodnie z zapisami w kronikach wsi, szkoła jako instytucja istnieje w Ryczówku od 80 lat. Pierwsze zapiski w kronikach mówią, że we wrześniu 1922r. dzieci z Ryczówka uczęszczały do miejscowej czteroklasowej szkoły. Warunki nauki były oczywiście bardzo skromne. Szkoła mieściła się w starym, niewielkim budynku, brakowało podstawowego wyposażenia, nie było prądu.

W 1958 roku mieszkańcy wsi podjęli decyzję o budowie nowej szkoły, powołali też komitet budowy szkoły. Latem 1959 r. rozpoczęli budowę w ramach programu „Tysiąc szkół na 1000-lecie”. Szkoła w Ryczówku była drugą budowaną szkołą w ramach tego programu w powiecie olkuskim, a 564 w kraju. Budynek oddano do użytku 19 stycznia 1963r. Szkole nadano imię Leona Kruczkowskiego. W kronice znajduje się telegram Jadwigi Kruczkowskiej - żony pisarza przesłany na okoliczność uroczystości oddania szkoły do użytku.

Od 1947r. do chwili obecnej do szkoły uczęszczało 1045 uczniów, uczyło 53 nauczycieli, a zarządzało nią 9 dyrektorów. W ostatnim okresie szkoła została gruntownie wyremontowana, uczniowie mają tu wspaniałe warunki do nauki. Obecnie w szkole uczy się 71 uczniów pod troskliwym okiem 9 nauczycieli.

Uroczystości jubileuszowe w Ryczówku rozpoczęła Dyrektor szkoły pani Anna

Banach, która powitała gości i przedstawiła krótką historię szkoły. Wśród gości byli obecni: Małgorzata Węgrzyn - Wójt Gminy, Józef Kaczmarczyk - Zastępca Wójta, Andrzej Feliksik - wizytator, Lucyna Latos - dyrektor GZO, Halina Ładoń - radna, Henryk Dziechciewicz - radny, Maria Guzik - sołtys wsi, dyrektorzy wszystkich szkół gminy Klucze, nauczyciele, którzy uczyli w tej szkole, a obecnie przebywają na emeryturze. Ze swoimi przeżyciami związa-

nymi ze szkołą podzieliła się nauczycielka pani Zdzisława Krzyżanowska, która pracowała w szkole w Ryczówku 32 lata oraz była uczennicą tej szkoły pani Halina Żak. Natomiast pani Teodozja Baniś z rozrzewnieniem wspominała starą szkołę, w której jako pierwszoklasistka miała rozpocząć naukę 1 września 1939r.

W programie uroczystości znalazł się czas na wspomnienia i gorące życzenia od wszystkich, którym leży na sercu dobro dzieci, swoje refleksje związane z uroczystością przekazali: Pani Wójt Małgorzata Węgrzyn, Wizytator Andrzej Feliksik oraz

Rada Sołecka, która ufundowała dla szkoły książkę pt. Kronika Polski. Mieszkaniec Ryczówka Andrzej Sośnierz przekazał na ręce dyrektorki szkoły - kronikę Ryczówka. Uczniowie szkoły przygotowali bardzo ciekawy, humorystyczny program artystyczny pod kierunkiem Teresy Pająk. Wystąpiły także przedszkolaki, które przygotowały występ pod kierunkiem Małgorzaty Leśniak i Barbary Płonki. Były też tańce, przedszkolaki zatańczyły wiosenną polkę, a szkolna grupa taneczna polkę - western. Oba zespoły taneczne prowadzi choreograf Bohdan Hajdo.

Na koniec warto wspomnieć, że w szkole powstała przy okazji gromadzenia materiałów dotyczących jubileuszu szkoły - izba tradycji, w której zgromadzono najcenniejsze dokumenty dotyczące wsi Ryczówek. W akcji zbierania dokumentów i eksponatów uczestniczyła cała wieś, ale najczęściej eksponatów przyniosły panie: Barbara Sośnierz, Halina Widelka, Zofia Żyła, Anna Kaszuba, Jolanta Domagała, Marzena Gęgotek, a zebrała je nauczycielka pani Katarzyna Gus.

Całością spraw organizacyjnych dotyczących imprezy zajmowały się panie - Lidia Posich i Elżbieta Mucha. Pani Dyrektor dziękowała również za przygotowanie uroczystości wszystkim nauczycielkom, paniom z ob-

sluży oraz Komitetowi Rodzicielskiemu, bo każdy z nich włożył czastkę swojej pracy

Obecnie szkoła wraz z przedszkolem tworzy Zespół Szkolno - Przedszkolny do którego uczęszcza 71 uczniów i 40 przedszkolaków. Na okoliczność uroczystości jubileuszowej, szkoła wydała specjalny numer gazetki szkolnej - „BUDA”, w której zamieszczone są ciekawe informacje z historii szkoły oraz wywiad z nauczycielką Zdzisławą Krzyżanowską. Gazetka wydawana jest od 7 lat, a obecnie czuwa nad jej wydaniem Pani Barbara Załona.

„Nasz wieś nasza troska” czyli ECHO Bogucina Dużego

tekst i foto: Grażyna Wąs - Kozub

Czy można przywołać echo? Czy ono do nas wraca? Nie byłam nigdy nad kluczewskimi stawami. Rodzice zawsze tłumaczyli mi, że tam są wiry. Że już dawno tonęli tam ludzie. Ale może mam nieaktualne wiadomości, bo to sprzed kilkudziesięciu lat. Być może jest to już niezgodne z prawdą.

Może te tereny zostały zabezpieczone i można tam się wybrać na zbliżające się „majówki”. Ale dla mnie to już nie jest możliwe. Jestem osoba niepełnosprawną. Echo...jak „...dobro, które zawsze /do człowieka wraca/ w chwili wytnienia /kiedy trudna praca...(Zeta). Echo...przywołam je dzisiaj, w wieczornej godzinie, gdy

Echo... czy na ścieżce wiodącej jak „...od nikąd do nikąd pędzące światło...” (Zeta) albo „...stąd - dokąd...” zakwitły już zawiłce, białe na zielonej trawie, zielonej jak Twoje oczy w słońcu, zielonej jak suknia zbliżającej się Wiosny, zielonej - bo to kolor Nadziei.

Echo ... przywołam Cię jeszcze! Państwo Helena i

**Znaczyło cały świat
Złota jesień pobielila szronem**

Twoje włosy. Byłaś bogatsza

**O piękne - wczoraj
A słowo „my” nadal jaśniało**

Gamą wszystkich kolorów tęczy.

**Staruszek rok - wymazał cię
Niczym piękny rysunek
Odeszłaś cicho zimową porą**

**By nie przypominać,
O tym, że istniałaś.**

Pamięci Heleny Nowosad 8-9.04.83

czas odmierza Preludium „Deszczowe” op.28 nr 5 Fryderyka Chopina. Deszczowe - choć za oknem wiosna. Czy zakwitły już przylaszczki? Mój przebieżnię nie chciał „...wychylić głowy / jakby chciał /zapytać / czy jeszcze / istnieją / Prawdziwi Lu-

Michał Nowosadowie... Historia tak odległa, a jednak tak sercu bliska. To dlatego, abyśmy we Wszystkich Świętych, stojąc przy Ich grobach, nie musieli się wstydzić, że zmarnowaliśmy wszystko, czego nas nauczyli.

(„Pokój Wam” nr 1 (68) 7.01.1996. Głos Parafii Katolickich Dekanatu Olskuskiego, dodatek do tygodnika Rodzin Katolickich „Źródło”)

Echo...Koło Gospodyń Wiejskich w Bogucinie Dużym, to właśnie nauczycielka języka polskiego, Helena Nowosad powołała go do istnienia. (pierwszą przewodniczącą była pani Janina Zamożna wg relacji pani Natalii Tomsia).

dzie?...” (Zeta). Preludium „Deszczowe” - jak moje łzy, ...nie! Dzisiaj nie będę słuchać Nokturnu Es-dur, op.9 nr 2, Nokturnu g-moll, op.15 nr 3 też nie dziś! Posłucham Ballady g-moll op.23. Wspomnienia...chcę krzyczeć, nie!!! „...Z drogi w zaświaty nie ma powrotu...” (Zeta).

**Życie
Skąpana w wiosnie
Przepięknego kwiecia
Sziała przez życie
Bez trosk
Lato wyzwoliło w Tobie
Czas poszukiwań
I znalazłaś
Słowo „ja” straciło sens
Gdyż słowo „my”**

Echo...Echoo...- rok 1985. Dzień Kobiet w Bogucinie Dużym. Wspomnienia tych kobiet, które już odeszły (Stanisława Latos, Aleksandra Baldy i niedawno zmarłej Jadwigi Lesniewskiej). Niepokojne echo - a już późna pora. „Trzeba z żywymi naprzód iść / Po życie sięgać nowe / A nie w uwiedlonych laurów liść / Z uporem stroić głowę ... (Adam Mickiewicz).

Świt... „...Jutrzenka wiosna.../ Świat na lepsze zmie-

nia..” (Zeta). Jak zbudzony z zimowego snu niedźwiedź obudzili się prawie wszyscy szkańcy Bogucina Dużego.

1. Mamy panią Reginę Ciempkę - radną
2. Ponownie wybraliśmy na stanowisko sołtysa - panią Lucynę Probiez
3. Będzie punkt biblioteczny - społeczny
4. Odbył się spóźniony Dzień Kobiet/ zebranie rozpoczęła przedstawicielka KRUS w Olskuszu Małgorzata Śmigieliska

b/członek Rady Sołeckiej - Julian Swędzioł oraz Stanisław Probiez, Stanisław Gęgotek i nowy mieszkaniec Bogucina Dużego Mirosław Sowa, zadbał o to, aby kobiety nasze czuły się potrzebne i szanowane

c/ogromny wkład pracy pani Reginy Ciempka i pani sołtys Lucyny Probiez jak również pań - Ewy Leśniew-

Ciąg dalszy >>>

grafie. Grażyna Wąs - Kozub (poetka) Mieszkanca Bogucina Dużego

Trzy pierwiosnki

Autorka: Grażyna Wąs - Kozub

Trzy pierwiosnki znalazłeś
W tej kwiatarni odmetach
W każdym chciałeś odna-
leźć

Chociaż okruszek szczęścia
Chociaż gramy radości
Choc promyczek uśmiechu
Trzy pierwiosnki na wiosnę
Miał ogromnych bukietów

skiej - Sowa, Heleny Cieślak i Iwony Gęgotek członkini Rady Sołeckiej (jeżeli kogoś pominęłam proszę o sprostowanie w następnym numerze EK).

5. Pani Natalia Tomsia zmobilizowała wszystkie kobiety do reaktywowania KGW w

Bogucinie Dużym, do którego zapisało się 28 kobiet. Jest nadzieja, że będzie więcej chętnych. W głosowaniu wybrano zarząd KGW: Annę Osuszek - przewodnicząca, Danuta Krzywda - zastępca, Mieczysława Roman - skarbnik, Bogusława Grzegorzczak - sekretarz. Honorową członkinią zarządu koła została pani Natalia Tomsia.

6. W spotkaniu z okazji Dnia Kobiet uczestniczyły przedstawicielki najmłodszego pokolenia: Agata Ciempka, Monika Czarnota,

Karolina Janik, Gabriela Osuszek, Magdalena Gęgotek

Zebranie zakończono modlitwą za kobiety, które odeszły. Modlitwę poprowadziła pani Maria Nocoń. I ja tam byłam, lecz mnie nie szukajcie, bawiłam się w reporterkę. Załączam kolorowe foto-

**Jeden czerwienią płonął
Drugi różem - wdzięczności
Ten ostatni - choć biały
W sercu radością gościł
Trzy pierwiosnki posadzę
Tak, na wiosnę, na grzędę
Wierszyk o tym napiszę
Ale ten, to już kończę.**

PŁYWACZKI Z KLUCZEWSKIEGO GIMNAZJUM PONOWNIE NA PODIUM

Coach Grzegorz Kaliś

Tym razem w celu udowodnienia przynależności do czołówki pływaków województwa małopolskiego, reprezentacja Gimnazjum w Kluczach musiała udać się do Tarnowa, gdzie zorganizowane zostały Finały Wojewódzkiej Gimnazjady Młodzieży w pływaniu indywidualnym i drużynowym. W przeciwieństwie do lat ubiegłych, zawody odbywały się w dwóch terminach - 18 i 22 marca 2003 roku.

Pierwszego dnia zawodów, do walki o medale w konkurencjach indywidualnych przystąpili pływacy, którzy uzyskali prawo startu podczas zawodów niższego szczebla. Nasze gimnazjum reprezentowane było przez trzy dziewczęta i trzech chłopców. Rywalizacja odbywała się na dystansie 50 metrów. Poniżej podajemy miejsca i czasy jakie uzyskali:

Styl dowolny dziewcząt:

IX Walnik Magda (0:35,55)

XI Guzik Marta (0:36,15)

XIII Molenda Beata (0:37,10)

Styl dowolny chłopców:

XI Zabierowski Michał (0:31,75)

XXIV Kaliś Jakub (0:34,84)

Styl klasyczny chłopców:

XVII Małecki Przemek (0:45,86)

Jednak najlepsze dopiero miało się wydarzyć drugiego dnia podczas zawodów drużynowych, gdy startowały dziewczęta sztafety 10 x 25 m.

Już po gwizdku startera nasza zawodniczka, płynąca na pierwszej zmianie, osiągnęła metę na drugiej pozycji, tuż za zawodniczką z Olkusza. Na każdej zmianie emocje narastały, gdy sztafety wzajemnie się dochodzi-

ły lub uciekały. Naszą sztafetę bardzo mocno naciskała, zajmująca trzecią pozycję drużyna z Tarnowa (w końcu to gospodarze z licznymi tytami) a na ostatniej zmianie płynęła najszybsza ich zawodniczka.

Drugiego miejsca, sztafeta z Klucz nie oddała do samego końca wyścigu, zdobywając tym samym wice mistrzostwo województwa. Cała drużyna otrzymała okazały puchar, a każda z zawodniczek srebrny medal.

Skład srebrnej sztafety Gimnazjady stanowiły:

Curyło Joanna, Hajduła Sylwia, Małlisz Katarzyna, Kowala Magda, Żurek Kinga, Jakubowska Liliana, Guzik Marta, Molenda Beata, Walnik Magda, Zabierowska Marzena (rez.).

Udziałem w tych zawodach, swoją reprezentacyjną przygodę zakończyli uczniowie klas trzecich: Kowala Magda, Żurek Kinga, Kaliś Jakub, Małecki Przemek i najlepszy pływak naszej szkoły - Zabierowski Michał. Życzymy im dalszych sukcesów w szkołach, które wybrali sobie na dalszą edukację. Oczekując na ich następów - Gratulujemy i Dziękujemy.

LAUREACI KONKURSU „MÓJ LAS”

Lucyna Parcz

11 marca br. uczniowie Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Kluczach wraz z opiekunami uczestniczyli w spotkaniu laureatów małopolskiego etapu Konkursu dla młodzieży szkolnej pod hasłem „MÓJ LAS 2002/2003”. Organizatorami Konkursu byli: Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa, Liga Ochrony Przyrody przy udziale Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych.

Spotkanie odbyło się w sali narad Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krakowie. Uczestników przywitał Dyrektor RDLP dr inż. Alfred Król. Ponadto przedstawił sytuację małopolskich lasów, ich znaczenie i konieczność ich ochrony. Następnie prezes LOP, Tadeusz Stanowski wręczył uczniom nagrody książkowe i dyplomy.

Laureatami Konkursu zostali:

Szkoła Podstawowa:

I miejsce (opiekun: Monika Madajewska) Anna Jurkiewicz i Staszkiwicz Olga (uczenice klasy 4a)

IV miejsce (opiekun: Ilona Szczęch) Anna Gliwińska i Anna Sierka (uczenice klasy 6a)

Uczniowie wykonali prace zespołowe, pt. „Jakie surowce leśne poza drewnem pozyskujemy w lesie i jakie mają one znaczenie dla człowieka?”

Gimnazjum

II miejsce
Klaudia Parcz (kl. 3d)

IV miejsce
Karolina Skrzyńska (kl. 1a)

V miejsce
Paweł Jurkiewicz (kl. 1d)

V miejsce
Przemysław Pasierb (kl. 1c)

Uczniowie pod kierunkiem nauczycielek Agaty Banach, Anny Krawiec i Lucyny Parcz wykonali prace indywidualne pt. „Znaczenie i rola parków narodowych dla społeczeństwa na przykładzie znanego ci parku”

Gimnazjum otrzymało również wyróżnienie za największą ilość (21) prac wysłanych na Konkurs.

Gratulujemy uczniom Szkoły Podstawowej, którzy poraz drugi zajęli I miejsce w Małopolskim etapie oraz Pani Monice Madajewskiej, tak wspaniale przygotowującej swych podopiecznych do konkursów.

Na zakończenie spotkania wyświetlono uczestnikom slajdy przedstawiające osobliwości małopolskich rezerwatów przyrody m.in.: piękne zawilce w Rezerwacie „Skołczanka”, przebiśniegi w Dolinie Mnikowskiej, podkolan biały (storczyk) i żubry w Puszczy Niepołomickiej; bagno, rosiczkę i żurawinę w Tatrach oraz wybrane pomniki przyrody (np. Kamień „Grzyb” w nadleśn. Gromnik, skała „Żaba” w Dolinie Kobylańskiej), typy drzewostanów, leśną szkołkę w Dębicach. Uczestników ogarnął wiosenny nastrój, a dodatkową wiedzę uczniowie napewno wykorzystają na lekcjach biologii.

MIKROPOŻYCZKI na działalność pozarolniczą

Halina Ładoń

Podczas posiedzenia Komisji Rady Gminy 24 marca 2003r. przedstawiciel Fundacji na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa zaprezentował radnym Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich finansowany ze środków pożyczki Banku Światowego oraz rezerwy budżetu państwa. Ponieważ sytuacja w rolnictwie na naszym terenie jest prawie katastrofalna szukamy innych możliwości rozwoju naszej gminy, ale również możliwości zatrudnienia dla ogromnej rzeszy bezrobotnych. Taką szansą dla niektórych mieszkańców naszej gminy wydaje się być działalność pozarolnicza. W ramach Programu Aktywizacji Obszarów jest szansa zdobycia pożyczki na działalność pozarolniczą. Program udziela tzw. MIKROPOŻYCZEK. Na terenie województwa małopolskiego Program Mikropożyczek realizuje Fundacja na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa (FDPA) we współpracy z Fundacją Rozwoju Regionu Rabka (FRRR).

Informacje w sekretariacie Urzędu Gminy.

REKOLEKCJE SZKOLNE W BYDLINIE

Grażyna Wrona katechetka

Trzy dni: 19, 20, 21 marca br. to wyjątkowy czas w życiu naszych szkół - Gimnazjum i Szkoły Podstawowej - to dni, w których przeżywalismy rekolekcje. Do rekolekcji przygotowywalismy się bardzo starannie, poprzez modlitwę, pieśni i piosenki, powtórzenie wiadomości z katechizmu, a także przez konkurs na plakat lub list zachęcający do udziału w rekolekcjach. Najładniejsze prace wykonały uczennice z Gimnazjum: Anna Barczyk i Karolina Grzanka, Paulina Mędrak i Dorota Tomsia z IIb oraz Anna Grzanka z IIIa. Najciekawszy list napisał Dawid Kalista z IIIa. Ze Szkoły Podstawowej nagrodzono prace Rafała Musiorskiego i Partyka Bielatowicza. Kilka dni przed rekolekcjami przygotowaliśmy oprawę liturgiczną Mszy św. oraz nabożeństwo Drogi Krzyżowej. Wreszcie nadeszły oczekiwa-

cyjne działanie sekt oraz rola Ewangelii w kształtowaniu dojrzałej osobowości. Prelekcje były przeplatane filmami i poparte własnym świadectwem pana Rafała i

pana Jacka. Panowie pokazywali nam też różne materiały wydawane przez sekty i mówili jak uchronić się przed metodami werbunko-

manowic, grając i śpiewając radosne, a zarazem refleksyjne piosenki. Uczniowie Szkoły Podstawowej rozpoczęli zajęcia od wielbienia Boga piosenkami i odmawianiem różańca - części Światła. Wszyscy bardzo chętnie śpiewali przy pomocy państwa Doroty i Adama Szafranców. Nauczyliśmy się też kilku nowych piosenek, z których dwie były autorstwa pana Adama. W drugiej części tego dnia spotkaliśmy się z panem Jackiem i panem Rafałem. Pan Jacek rozmawiał z dziećmi na temat pozytywnej postawy wobec kolegów w klasie, a pan Rafał ukazywał postać Pana Jezusa, który jest naszym przyjacielem i pomaga nam w pracy nad sobą. Drugi dzień rekolekcji był dniem pokuty. W tym dniu zarówno uczniowie Gimnazjum jak i Szkoły Podstawowej przystąpili do spowiedzi św. Kilku księży z okolicznych parafii służyło nam w konfesjonatach. W

czasie spowiedzi prowadziliśmy Drogę Krzyżową i odmawialiśmy różaniec. Po zakończeniu spowiedzi ksiądz proboszcz Roman Wojtan odprawił Mszę św. oraz wygłosił homilię, w której mówił jak radosne jest życie człowieka postępującego według Bożych przykazań. W ostatnim dniu - 21 marca - gościliśmy kleryków z naszego sosnowieckiego Seminarium, alumnów: Konrada, Waldemara, Łukasza i Pawła. Klerycy przyjechali do nas z gitarą i z humorem. Najpierw zajęcia mieli uczniowie Gimnazjum, a później Szkoły Podstawowej. Na początku każdego ze spotkań śpiewaliśmy różne piosenki, a następnie alumni przedstawiali dramę pod tytułem „Współczesny Jonasz”. Drama nawiązywała do postaci biblijnego proroka, ale właściwie tym przedstawianym Jonaszem był dziś żyjący chłopak. Pan Bóg polecił mu, aby mówił o Nim swoim kolegom, jednak nie słowami lecz czynami. Zadanie okaza-

ło się trudne, bo i życie szkolne nie jest łatwe. Jonasz musiał przeciwstawić się namowom kolegów na wagi czy ściąganie. Nie zawsze potrafił odpowiednio postąpić, ale gdy wybrał zło, odczuwał smutek i żal, a gdy wybrał dobro - radość. W przedstawieniu, w rolach Jonasza i kolegów, mógł się odnaleźć każdy z nas. Była to dobra i ciekawa refleksja nad uczniowskim postępowaniem. Rekolekcje zakończyliśmy bardzo uroczystą Mszą św. odprawianą przez Księdza Proboszcza. Staraliśmy się dobrze uczestniczyć w tej Eucharystii, starannie przygotowaliśmy oprawę

liturgiczną, a szczególnie nasze dusze. Ostatnim akcentem trzydniowych spotkań były podziękowania wszystkim osobom, dzięki którym mogliśmy przeżyć te rekolekcje. Uczniowie dziękowali Księdzu Proboszczowi, paniom i panom Dyrektorom, Katechetkom Grażynie Wronie i Renacie Duszy, Wychowawczyniom i Nauczycielom, a także wszystkim Pracownikom naszych szkół i Rodzicom. Dziękowaliśmy też osobom, które prowadziły zajęcia, zarówno duchownym jak i świeckim. Z Bożą siłą wracamy do codziennych zajęć.

Nie ufać psom

Zdzisława Kaczmarczyk

Tragiczne dla ludzi i dorosłych wypadki z udziałem psów, które miały miejsce ostatnio w Polsce, poruszyły opinię publiczną. Z uwagi na coraz częstsze przypadki pogryzienia dzieci przez czworonogi, personel szkoły Podstawowej w Bydlinie postanowił zadbać o bezpieczeństwo swych uczniów. Z inicjatywy Zdzisławy Kaczmarczyk wychowawcy klasy IVb i Doroty Król wychowawcy kl. Via, w szkole odbyła się pogadanka na temat bezpieczeństwa w relacji dziecko - pies. Z uczniami klas I-VI, wychowawcami i dyrekcją, spotkali się policjanci z KP Klucze, którym towarzyszył pies patrolowy o imieniu Fabio. Wprawdzie atmosfera wśród dzieci panowała radosna z uwagi na widok czworonoga, poruszony temat był jednak niezwykle poważny. Dzieci dowiedziały się, jak należy zachować się w stosunku do psa i w jaki sposób postępować podczas jego ataku, by uniknąć, często tragicznych skutków pogryzień. Policjanci poinformowali dzieci, że generalnie

za atak człowieka przez psa, jest winien człowiek. U sprokowanego psa, odzywa się bowiem instynkt obronny i dlatego atakuje. Ofiarami są najczęściej dzieci. Aby zminimalizować skutki ataku - wyjaśnił opiekun psa tropiącego - ochronnego Wiesław Kubik, należy ułożyć się na ziemi w odpowiedniej pozycji. Należy zwinąć się w kłębek, a rękoma osłonić najwrażliwsze (miękkie) okolice ciała (szyję, krocze, brzuch, głowę). W żadnym wypadku nie wolno krzyczeć, kopać psa, bo to zwiększa jego agresję. Po uważnym wysłuchaniu prelekcji dzieci zadawały pytania, na które policjanci szczegółowo odpowiadali.

St. sierżant Wiesław Kubik w podziękowaniu za ciekawy wykład otrzymał od dzieci bukiet kwiatów, a jego podopieczny owczarek - psi przysmak. Z kolei dzielnicowy aspirant policji Marek Wach i aspirant Jarosław Paś opowiedzieli swojej pracy w policji, sukcesach, problemach, a także udzielili wywiadu do szkolnej gazetki.

Podziękowanie

Pragnę w imieniu własnym oraz całej Rady Sołeckiej złożyć serdeczne podziękowania dla Przemka Wojnara - studenta Marioli Binek - polonistki i Barbary Wojnar - Dyrektorki SP w Rodakach za opracowanie bardzo interesującej strony internetowej wsi Rodaki, której opracowanie pochłonęło kilka tygodni. Strona (do tej pory niepublikowana) wysłana została na konkurs organizowany przez Fundację Wspomagania Wsi w Warszawie pt. „Otwieramy nasze drzwi. Nasza strona internetowa” Stronę będzie można obejrzeć już około 15 maja br. po ogłoszeniu wyników konkursu.

Halina Ładoń
Radna wsi Rodaki

ne dni. 19 marca, tj. w środę mieliśmy zajęcia rekolekcyjne w szkole. Uczniowie Gimnazjum uczestniczyli w zajęciach prowadzonych przez przedstawicieli Stowarzyszenia „Rafał”: p. Rafała Marca - teologa i p. Jacka Biłko - psychologa. Tematem tego spotkania było destruk-

wymi tych destrukcyjnych grup. Wskazywali na wartość Ewangelii i pogłębianie własnej religijności. Na końcu spotkania był czas na pytania - przedstawiciele Stowarzyszenia chętni na nie odpowiadali. W przeżyciu tego dnia pomagali nam również państwo Szafrancowie z Jerz-

Powiatowe eliminacje

(HŁ)

Dwie szkoły podstawowe z powiatu olkuskiego - SP Chechło w gminie Klucze i SP Nr1 w Olkuszu, były organizatorami powiatowego Konkursu Recytatorskiego dla uczniów klas I-III.

Etap gminny odbywał się w jednej ze szkół w poszczególnych gminach, gdzie wyłoniono laureatów na eliminacje powiatowe, które odbywały się 18 marca 2003r. w Dworcu Machnickich w Olkuszu. W komisji zasiadli: Marianna Chwast - doradca metodyczny, Piotr Grojec - nauczyciel IV LO, Urszula Grzanka - doradca metodyczny. Władze oświatowe reprezentowali: Andrzej Feliksik - wizytator oraz Waldemar Mendak dyrektor Wydziału Oświaty i Kultury w Starostwie Powiatowym

w Olkuszu. Gminę Klucze reprezentowały: Lucyna Latos - dyrektor GZO oraz Halina Ładoń - przewodnicząca Komisji Oświaty RG oraz współorganizatorki, nauczycielki ze Szkoły Podstawowej w Chechle: Wiesława Grzanka - dyrektor SP, Eleonora Łazurowicz - Senejko, Anna Wójcik oraz Leokadia Majewska - nauczycielka SP Rodaki. W konkursie finałowym uczestniczyło 18 uczniów. I miejsce i tytuł Mistrza Recytacji otrzymała Kinga Matusiak - SP Nr 3 w Olkuszu, Wicemistrzami

Recytacji zostali: Maria Maj - SP w Wierchowisku oraz Ewa Kotnis - SP Nr 1 w Olkuszu. Wyróżnienia otrzymali: Paulina Sołtysik - SP Zederbramice, Patrycja Sierka - SP Rodaki (gm.Klucze), Agnieszka Najda - SP Bukowno, Urszula Szujewska - SP Podlipie, Anna Mąkol - SP Chełm. Wszyscy uczestnicy otrzymali upominki.

Konkurs odbywał się w uroczych wnętrzach Dworcu Machnickich. Takie wnętrza dodaje powagi i rangi takim przedsięwzięciom jak to, którego byliśmy świadkami. Organizatorzy przygotowali także poczęstunek dla dzieci jak i opiekunów i gości. Była słodka bułeczka i dobra herbata. Podczas poczęstunku można było podziwiać wiszące na ścianach obrazy olkuskich malarzy.

ZAPRASZAMY na „MAJÓWKĘ w Ryczówku” oraz „Kolorowy Jarmark”

Rada Sołecka i Komitet Organizacyjny III edycji „Majówki w Ryczówku” organizują w dniach 24 i 25 maja 2003r. wielką zabawę na wolnym powietrzu. Zapraszamy mieszkańców wszystkich sołectw gminy Klucze do udziału zarówno w imprezie jak też w „Kolorowym jarmarku” - innowacyjnym programie, który wprowadzony będzie po raz pierwszy w naszym regionie. Pragniemy wpro-

wadzić, wzorem naszych zachodnich sąsiadów sprzedaż wartościowych przedmiotów, do których nie jesteśmy zbyt przywiązani, a które dla innych mogą stanowić wartość wymarzoną. Wydaje nam się, że w ramach jarmarku odbywać się może sprzedaż: obrazów, makat, ubrań, bibelotów, książek i innych tradycyjnych, już nie używanych w gospodarstwach domowych przedmiotów. Chcemy zachęcić wszystkie sołectwa, aby zor-

ganizowały dla swoich mieszkańców taki punkt sprzedaży podczas naszej majowej imprezy. Miejsce i stoliki zapewniają organizatorzy bezpłatnie. Zainteresowanych prosimy o wcześniejszy kontakt z organizatorami imprezy w celu rezerwacji miejsc. Kontakt telefoniczny - Maria Guzik nr tel. 6420 194. Program imprezy i inne szczegóły podane będą na plakatach w późniejszym terminie.

Od matematyki do ekologii

Anna Rybak i Monika Madajewska-Pandel

1 marca 2003r. w Szkole Podstawowej w Kluczach odbył się I Gminny Konkurs Matematyczno - Przyrodniczy. Honorowy patronat nad konkursem objęła Pani Małgorzata Węgrzyn - Wójt Gminy Klucze.

Organizatorkami były: Anna Rybak - nauczycielka matematyki i Monika Madajewska - Pandel nauczycielka przyrody. Celem konkursu było: rozwijanie umiejętności i zainteresowań matematyczno przyrodniczych, rozwijanie postaw proekologicznych, a także umiejętności plastycznych. Celem było także podniesienie wrażliwości na piękno i umiejętność dostrzegania go w najbliższym otoczeniu. W konkursie wzięły udział 4-osobowe drużyny z klas IV szkół podstawowych z: Bydliny,

Chechła, Jaroszwca, Klucz, Rodak i Ryczówka. Uczniowie z wielkim zaangażowaniem rozwiązywali ciekawe zadania testu matematyczno - przyrodniczego i krzyżówkę przyrodniczą. Współdziałali w grupie wykonując pracę plastyczną „Świat figur geometrycznych”.

Skład komisji konkursowej był następujący: Pani Lidia Piłka - nauczycielka sztuki SP Klucze, Pani Ewa Włodyga - nauczycielka matematyki SP Jaroszwiec, Pani Bogusława Jakubek - nauczycielka przyrody SP Ryczówek. A oto zwy-

cięcy konkursu: I miejsce kl. 4 - SP Jaroszwiec (nagroda radiomagnetofon), II - kl. 4c - SP Klucze (nagroda - zegar ścienny i tablica korkowa), III - 4 SP Rodaki (nagroda - zegar ścienny). Wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy i drobne upominki. Serdecznie dziękujemy sponsorom IP Klucze i Urzędowi Gminy.

OGŁOSZENIE

Sprzedam kuchnię gazową 4-palnikową z piekarnikiem, butlę z reduktorem - cena 400 zł. Wiadomość w redakcji „Echa Klucz”.

DNI ZIEMI KLUCZEWSKIEJ 2003

30.04 (środa)

DOM KULTURY „HUTNIK” JAROSZOWIEC

godz.16.00 - III Gminny Konkurs Wiedzy o Ziemi Kluczewskiej pod patronatem Wójta Gminy Klucze Pani M.Węgrzyn

1.05 (czwartek)

STADION GLKS „PRZEMSKA” KLUCCZE

godz.10.00 - FESTYN DLA DZIECI

- parada orkiestry dętej GOK Klucze

- przekazanie dzieciom klucza od gminy Klucze

- blok artystyczny w wykonaniu zespołu wokalnego „Ogniki” i grupy tanecznej „Kolibrzy” GOK Klucze

- blok konkursowy: konkursy muzyczne i plastyczne z nagrodami

- inne atrakcje:

- wesołe miasteczko

- przejażdżka na kucyku

- przejażdżka zaprzęgiem konnym

godz.16.00 - Mecz piłki nożnej o mistrzostwo kl. „A”

między GLKS „Przemska”-LKS Osiek

godz.19.30 - ZABAWA ludowa

RESTAURACJA „OAZA” KLUCCZE

godz.10.00 - Otwarty Turniej Brydża Sportowego Parami

STADION LKS „LEGION” BYDLIN

godz.15.00 - Gminne Zawody Lekkoatletyczne - biegi, rzuty, skoki - dla wszystkich

TEREN PRZYSZKOLNY - BOISKO DO SIATKÓWKI RODAKI

godz. 13.00 - Otwarty Turniej Siatkówki Piłkowej

2.05 (piątek)

BASEN GIMNAZJUM KLUCCZE

godz.6.00 - rozpoczęcie MARATONU „Przeplamy Kanał La Manche”

godz.13.00 - turniej siatkówki sponsorów

godz.17.00 - sztafeta rodzinna

godz.22.30 - zakończenie Maratonu

STADION GLKS „PRZEMSKA” KLUCCZE

godz.15.00 - koncert laureatów II Gminnego Przeglądu Piosenki i Tańca Przedszkolaków „My jesteśmy przedszkolaczki” połączony z wręczeniem nagród

godz.15.45 - Blok artystyczny w wykonaniu uczniów SP, Gimnazjów i szkoły średniej

godz.16.30 - Pokaz sprzętu gaśniczego i ratownictwa technicznego

godz.17.00 - PIKNIK FOLKLORYSTYCZNY

Występy zespołów śpiewaczych KGW z MiG Olkusz, Wolbrom i z Gminy Trzyczę, Bolesław i Klucze

oraz JARMARK sztuki ludowej i rękodzieła (połączony ze sprzedażą)

STADION LKS „UNIA” JAROSZOWIEC

godz.9.30 - Gminny Turniej Piłki Nożnej drużyn 6-cio osobowych trampkarzy i juniorów na małe bramki

3.05 (sobota)

STADION GLKS „PRZEMSKA” KLUCCZE

godz.14.00 - Skoki na gumowej linie („bandzi”)

godz.13.00-17.30 - BLOK SPORTOWO-REKREACYJNY

- turniej siatkówki

- turniej koszykówki

- turniej piłki nożnej oldboyów /powyżej 35 lat/ (Klucze-Jaroszwiec-Bydlin)

godz.18.00 - KONCERT zespołu „Ryszard i Martyna”

godz.19.30 - KONCERT greckiej grupy „ORFEUSZ”

godz.21.00 - ZABAWA ludowa

4.05 (niedziela)

KINO „PAPIERNIK” - DOM KULTURY KLUCCZE

godz.17.30 - Film R.Polańskiego nagrodzony 3 Oskarami „PIANISTA”

Uwaga!

1. Podczas trwania imprezy (1-3.05) organizatorzy zapewniają obsługę gastronomiczną

2. W razie załamania pogody imprezy takie jak :

- koncert laureatów „Przedszkolaków”

- blok art. uczniów SP, Gimnazjum i szkoły średniej

- piknik folklorystyczny zespołów śpiewaczych KGW

- koncert zespołu „Ryszard i Martyna”

- koncert zespołu „ORFEUSZ”

zostaną przeniesione ze stadionu do DK „Papiernik” Klucze

3. W dniu 1.05. będzie zorganizowany dowóz dzieci i mieszkańców gminy do Klucza.

Szczegółowy rozkład jazdy w oddzielnym ogłoszeniu.

WIADOMOŚCI KULTURALNE

Zuzanna Kocjan

21 marca 2003

Udział grupy teatralnej „Szkrapy” GOK Klucze w Małopolskim Przeglądzie Teatrów Lalkowych „O WIELKĄ NAGRODĘ ZAJĄCA POZIOMKI”, który odbył się w Żabnie i zajęcie II miejsca oraz otrzymanie nominacji do Finału XVIII Festiwalu Teatrów Dzieci i Młodzieży „BAJDUREK” w Nowym Sączu. Grupa teatralna „Szkrapy” przedstawiła w Żabnie „Bajkę o rybaku i złotej rybce”.

Opiekunami artystycznymi grupy są: Pani Justyna Gomułka - Błaszczuk - instruktor sekcji teatralno-tanecznej oraz Pan Zdzisław Dusza - instruktor sekcji wokálně-muzycznej.

W skład grupy „Szkrapy” wchodzi: Angelina Błaszczuk, Michał Oczkowski, Sebastian Błaszczuk, Katarzyna Oczkowska, Katarzyna Leśniak, Paulina Leśniak, Rokšana Sierka, Patrycja Sierka, Łukasz Grzegorzczak, Anna Ziaja, Rokšana Mogiła, Katarzyna Firek, Izabela Nowak,

Sylwia Sopęch, Klaudia Jeziorowska.

27 marca

Udział grupy teatralnej „Szkrapy” GOK Klucze w XIII Powiatowym Festiwalu Kultury /TEATRALLA/, który odbył się w Miejskim Ośrodku Kultury w Olkuszu i zajęcie II miejsca w kategorii szkół podstawowych.

28 marca

Udział zespołu wokálnego „Ogniki” oraz solistek: Agnieszki Kamińskiej i Weroniki Pasich w XIII Powiatowym Festiwalu Kultury /FORMY MUZYCZNE/, który odbył się w Domu Kultury „Papiernik” w Kluczach. Zespół „Ogniki” - grupa młodsz - otrzymał nominację do Małopolskiego Festiwalu Form Muzycznych i Tanecznych SKAWINA - KRAKÓW 2003. Natomiast wyróżnienia otrzymali: zespół wokalny „Ogniki” - grupa starsza oraz solistki: Agnieszka Kamińska i Weronika Pasich.

Opiekunami artystycznymi zespołu „Ogniki” i soli-

stek są: Pan Zdzisław Dusza - instruktor sekcji wokálně-muzycznej oraz Pani Justyna Gomułka - Błaszczuk - instruktor sekcji teatralno-tanecznej.

ZWIASTUN IMPREZ KULTURALNYCH

24 kwietnia br. o godz. 10.00 odbędzie się w Domu Kultury „Papiernik” w Kluczach II Gminny Konkurs Piosenki i Tańca Przedszkolaków „My jesteśmy Przedszkolaczki”, którego organizatorem jest Gminny Ośrodek Kultury w Kluczach.

Celem konkursu jest prezentacja uzdolnień artystycznych dzieci w wieku przedszkolnym oraz rozwijanie ich osobowości poprzez konfrontacje muzyczno-taneczne.

Każde przedszkole może zaprezentować po jednej piosence w kategorii SOLIŚCI oraz w kategorii GRUPA oraz jeden taniec w kategorii GRUPA TANECZNA. Jury oceniać będzie przedstawione programy pod względem doboru repertuaru, czystości intonacyjnej, dykcji oraz ogólnego wrażenia artystycznego. Zapraszamy.

Pierwszy Dzień Wiosny

w Szkole Podstawowej w Kluczach

Paulina Piłka

21 marca 2003r. odbył się w szkole Podstawowej w Kluczach Pierwszy Dzień Wiosny. W przeddzień jak co roku Samorząd Uczniowski ogłosił konkurs na najbardziej oryginalne przebranie. Uczniowie wykazali się dużą pomysłowością strojów. Na korytarzach szkolnych spotkać można było m.in. znane aktorki i piosenkarzy, listonosza, lekarza pediatrę, wróżkę, postacie z bajek i filmów. Jury w składzie: Mag-

dalena Jurczyk, Paulina Piłka, Michał Bakomski wybrało i nagrodziło trzy osoby: Olę Staszewicz (kl.IVa) jako Jasmína, Patrycję Jędrzejczak (kl.Vb) jako listonosza i Dariusza Piątek (kl.Vb) jako muszkietera. Warto wspomnieć, że najliczniej przebrała się klasa V b.

Pierwszy Dzień Wiosny, to również Dzień Wagarowicza. Ten dzień uczniowie spędzili w szkole wesoło i bezpiecznie.

Zostać aktorem...

Beata Sierka

Współczesna edukacja kulturalna nie może ograniczać się jedynie do przyswajania młodym ludziom wiedzy z zakresu sztuki i twórczości artystycznej.

Powinna kształtować osobowość dziecka tak, aby kontakt z kulturą stawał się źródłem indywidualnych przeżyć i sposobem rozładowania emocji. Ale jak to zrobić? Sądzę, że jest na to tylko jedna rada. Młodzież winna aktywnie uczestniczyć w powstawaniu przedstawień

teatralnych. Teatr jest bowiem syntezą wszystkich sztuk. Taką możliwość mają uczniowie klasy I a kluczewskiego gimnazjum.

W dniu 31.03.2003 r. młodzież gimnazjalna uczestniczyła w warsztatach aktorskich prowadzonych przez aktora Teatru Śląskiego i re-

żysera słuchowisk radiowych- pana Antoniego Gryzika. Uczniowie przekonali się, że nie łatwy jest aktorski fach. Dobry artysta powinien mieć silny, nośny i ładny głos, poprawną dykcję, słuch muzyczny, wycucie rytmu, wrażliwość oraz wyobraźnię. Ale to jeszcze nie wszystko. Aktor musi posiadać zdolność opanowania nerwów i tremy, a także umieć zespolić się z odtwarzaną postacią. Prowadzone przez pana Antoniego Gryzika zajęcia rozpoczęły się od żmudnych ćwiczeń aparatu mowy i poprawnej dykcji. Następnie uczniowie deklamowali przygotowane utwory literackie i rozwijali umiejętność wyrażania uczuć oraz nastrojów. Wreszcie przystąpiono do prób przygotowywanej na festiwal inscenizacji „Poskromienia złoŹnicy”. Aktor udzielił młodym adeptom sztuki wielu mądrych i praktycznych porad. Warsztaty zakończyły się ćwiczeniami muzycznymi i tutaj swoimi zdolnościami popisali się: saksofonista- Rafał Małecki oraz gitarzysta Łukasz Tkacz. Po zajęciach uczniowie doszli do wniosku, że w dalszym toku nauki i pracy można i należy jeszcze wiele zrobić, lecz potrzeba do tego ogromnej cierpliwości, uporu i pasji.

SZKOLNY KONKURS WIEDZY O KRAJACH NIEMIECKOJĘZYCZNYCH I UNII EUROPEJSKIEJ W GIMNAZJUM W KLUCZACH

Violetta Auguścik, Agata Banach, Paweł Feledyk

W Gimnazjum w Kluczach już po raz drugi odbył się Szkolny Konkurs Wiedzy o Krajach niemieckojęzycznych i Unii Europejskiej. W konkursie wzięło udział 47 gimnazjalistów, uczniów klas I-III.

Konkurs składał się z 2 etapów. W pierwszym etapie należało rozwiązać test, natomiast w etapie drugim (ustnym) należało odpowiedzieć na 3 pytania, jednakże uczniowie sami decydowali, za ile punktów miały to być pytania: za 1, za 2 czy za 3 pkt.

Test i pytania ustne obejmowały wiadomości z zakresu kultury, polityki, geografii, sportu oraz życia codziennego krajów niemieckojęzycznych oraz zagadnień z UE. Należy nadmienić, iż pytania nie należały do najłatwiejszych. Spośród wszystkich uczestników komisja w składzie: Agata Banach (nauczyciel historii i WOS-u, opiekun SKE), Violetta Auguścik, Paweł Feledyk, Dagmara Mrówka i Iwona Sypien (nauczyciele języka niemieckiego) zakwalifikowała do drugiego etapu następujące osoby: Radosława Strzałkę, Dagmarę Jurkiewicz (opiekun M.Walnik, T.Rotar-ska), Bernadettę Semerdziejew (opiekun P. Feledyk), Magdalenę Krawiec, Kingę Czerwińską, Olę Szromnik, Joan-

nę Kulawik, Annę Małlisz, Jakubę Gugulę i Karolę Piłkę (opiekun: V. Auguścik).

Po pełnej emocji i walce części ustnej, w której kilkakrotnie urządzano dodatkową serię pytań komisja wyłoniła zwycięzców. Okazali się nimi uczniowie klas pierwszych:

I miejsce przypadło Jakubowi Gugule, II miejsce- Magdalenie Krawiec i III miejsce - Annie Małlisz. Zwycięzcy otrzymali piękne nagrody książkowe, a cała finałowa dziesiątka także drobne upominki, które wręczyła p. Dyrektor - Elżbieta Jaworska.

Na koniec w imieniu pani Dyrektor, nauczycieli j. niemieckiego i uczestników konkursu pragniemy złożyć podziękowania sponsorom za ufundowanie nagród.

Są to: UKIE, MENiS, FRSE, CEO, „Gazeta Wyborcza”, Instytut Goethego w Krakowie, Generalny Konsulat Republiki Federalnej Niemiec w Krakowie, były Kierownik Regionalnego Biura Handlowego Firmy Schöller Art. Spoż. Sp. z o.o. w Krakowie.

Zatańcz z nami, wiosno...

Zuzanna Pikul, Anna Ziaja

21 marca, jak co roku, w Szkole Podstawowej w Kluczach odbywają się uroczystości powitania wiosny.

To szczególna chwila, kiedy dzień równa się z nocą. Ten, kto ma oczy i uszy otwarte i jest znakomitym obserwatorem, ujrzy wiosnę, usłyszy ją i poczuje. Wiosna to przecież słońce, zielone pąki, pierwsze kwiaty, to śpiew ptaków i powiew ciepłego wiatru... Najpierw jednak trzeba przepędzić zimę, żeby tak naprawdę zagościła wiosna! Uczniowie klas I-

III przygotowywali się do tego dnia już z początkiem marca, kiedy nauczycielki kształcenia zintegrowanego - Anna Ziaja i Zuzanna Pikul ogłosiły konkurs na wykonanie Marzanny Roku 2003. Dzieci z wielkim zapałem przystąpiły do tworzenia postaci „Zimowej Panny”. Powstały kukły tradycyjne ze słomy, ale były również wykonane z trawy; pomysło-

wo ubrane i ozdobione. Komisja oceniająca prace z przewodniczącą panią Lidią Piłką brała pod uwagę inwencję twórczą i wartości artystyczne autora. Marzannami Roku 2003 zostały ex aequo dwie kukły wykonane przez: Kingę Walnik z klasy 2a oraz Jakuba Lesia z klasy 3c. II miejsce zajęła Marzanna Pauliny Mendel z klasy 2c. Wyróżniono „Słomianą Pannę” Justyny Curyło z klasy 2b, Macieja Szotka z klasy 1c oraz Rafała i Radosława Trzcionkowskich z klasy 3b. Zwycięzcy tego konkursu otrzymali piękne nagrody książkowe ufundowane przez Księgarnię państwa Wójtowiczów, wyróżnione

czystym wręczeniem nagród wszyscy uczniowie klas młodszych i nauczyciele wyruszyli wraz z Marzannami na pożegnanie zimy. W barwnym pochodzie, mimo lodowatego wiatru, słychać było radosne śpiewy oraz okrzyki żegnające zimę i witające wiosnę.

Pożegnaliśmy Marzannę - symbol zimy, boginię zła i śmierci! A teraz, gdy zima poszła już daleko - zatańcz z nami wiosno nad zieloną rzeką!

OMNIBUS' 2003

Anna Ziaja

12 marca 2003r. w auli Szkoły Podstawowej w Kluczach odbył się gminny etap konkursu powiatowego „OMNIBUS”, którego organizatorem jest S.P. nr 2 w Olkuszu.

Głównym celem konkursu jest praktyczne wykorzystanie zdobytej wiedzy przez uczniów klas młodszych, jak również integrowanie środowiska lokalnego, nauczycielskiego, sponsorów i rodziców. Ze wszystkich szkół naszej gminy do konkursu przystąpiły następujące szkoły: SP Chechło, SP Jaroszewiec, SP Klucze i SP Kwaśniów. Dyrektorzy poszczególnych szkół powołali komisje szkolne złożone z nauczycieli nauczania zintegrowanego. Komisje te 17 stycznia przeprowadziły I etap szkolny konkursu OMNIBUS. Według regulaminu wszystkie zadania konkursowe powinny wykonywać 3-osobowe drużyny z każdej grupy wiekowej, tzn. z klas pierwszych, drugich i trzecich. Dlatego też każda klasa biorąca udział w konkursie wspólnie z nauczycielem musiała wytypować ze swojego grona jedną 3-osobową drużynę. Drużyny, które zajęły I miejsce w elimi-

nacjach szkolnych, otrzymały tytuł „Omnibusa” Szkoły Podstawowej. W Kluczach w kategorii uczniów klas pierwszych zwyciężyła drużyna z kl. I a - wychowawczyni pani Marzena Pilch w następującym składzie: Joanna Szarska, Dawid Gurbiel, Patryk Wolny.

W kategorii klas drugich zwyciężyła klasa II a - wych. p. Anna Ziaja w składzie: Leśniak Gabrysia, Walnik Kinga i Smentek Marcin. W kategorii klas trzecich najlepsi okazali się uczniowie z kl. III c - wychowawczyni pani Justyna Barczyk: Daria Szmuk, Weronika Kaliś, Jakub Mrówka.

Właśnie Ci uczniowie zakwalifikowali się do gminnego etapu konkursu. Zarówno w eliminacjach szkolnych, jak i gminnych uczniowie musieli wykonać zadania konkursowe teoretyczno-praktyczne. Polegały one na napisaniu odpowiedzi na pytania, wyborze poprawnych odpowiedzi, uzupeł-

nianiu zdań z lukami, rozwiązywaniu rebusów, krzyżówek, obliczeniach matematycznych, wycinaniu elementów puzzli i układaniu ich w pewną całość.

Nad prawidłowym przebiegiem konkursu czuwała komisja gminna powołana przez doradcę metodycznego w następującym składzie: przewodnicząca - pani Zuzanna Pikul, oraz członkowie, panie: - Anna Ziaja, Agnieszka Szarek, Anna Wójcik. Pani dyrektor - Elżbieta Kwaczyńska uroczystie powitała wszystkich uczestników i życzyła im osiągnięcia wspaniałych wyników. Drużyny pracowały z ogromnym zaangażowaniem. W każdej grupie wiekowej należało wykonać siedem zadań. Niektóre okazały się jednak zbyt trudne.

Po zakończeniu konkursu wszystkie dzieci wraz z opiekunami spotkały się na wspólnym poczęstunku.

Nastąpił też bardzo uroczysty moment wręczenia przez panią dyrektor-dyplomów uczniom, którzy reprezentowali swoje szkoły i klasy w eliminacjach gminnych. Również nauczyciele otrzymali podziękowania za przygotowanie uczniów do tego konkursu. Komisja gminna w wyżej wymienionym składzie dokonała sprawdzenia prac zgodnie z regulaminem, przydzielając punkty tylko za poprawnie wykonane zadania. Po weryfikacji prac konkursowych wyłoniono drużyny, które będą reprezentować naszą gminę w etapie powiatowym w Olkuszu. I miejsce oraz tytuł „Omnibusa” Gminy Klucze: - w kate-

gorii klas pierwszych zajęła drużyna ze Szkoły Podstawowej w Kwaśniowie w składzie: Aleksandra Szatan, Piotr Mstowski, Olga Walnik. - w kategorii klas drugich jest to drużyna ze Szkoły Podstawowej w Jaroszewcu w następującym składzie: Marcin Król, Maciej Waśniowski, Julia Olesiak. - w kategorii klas trzecich laureatami gminy zostali uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Kwaśniowie: Szymon Jurczyk, Aleksandra Zajac, Artur Półkoszek. Organizatorzy gminnego etapu OMNIBUSA mogli nagrodzić zwycięskie drużyny pięknymi książkami ufundowanymi przez sponsorów - państwa Wójtowiczów z Domu Książki w Kluczach. Serdecznie dziękujemy w imieniu własnym i dzieci. Wszystkim uczestnikom gratulujemy udziału w gminnym konkursie. Laureatom tego etapu życzymy sukcesów na szczeblu powiatowym.

WIELKANOC

Ilona Szczęch

Najstarsze i najważniejsze święto w chrześcijańskim roku liturgicznym, poświęcone pamięci zmartwychwstania Chrystusa, poprzedzone 40 dniowym postem.

Termin obchodzenia święta ustalono w 325 roku na soborze nicejskim nawiązując do żydowskiego święta Pesach na pierwszą niedzielę po pierwszej wiosennej pełni księżyca tj. między 22 marca a 25 kwietnia.

PISANKI, KRASZANKI

Według podania z X wieku zwyczaj malowania jaj na Wielkanoc zapoczątkowała Maria Magdalena. Gdy stała nad pustym grobem Zbawiciela ukazał się jej Anioł i rzekł: Nie płacz! Chrystus zmartwychwstał! Uradowana pobiegła do domu i ze zdziwieniem stwierdziła, że wszystkie jajka jakie miała w misce mają kolor czerwony. Wyniosła je na drogę i podarowała przechodzącym apostołom. Powiedziała im też, że Chrystus zmartwychwstał. Wtedy jajka zamieniły się w ptaki i poszybowały do góry. Był to dla wszystkich znak, że po śmierci następuje zmartwychwstanie i nowe życie.

Polacy robili kraszanki już w X wieku. Z tego okresu pochodzą najstarsze kraszanki polskie odkryte w Ostrówku na Opolszczyźnie.

DYNGUS

Dyngus jako zabawa polegająca na niespodziewanym oblaniu kogoś wodą ma swoją długą historię. W Polsce upowszechnił się w XIV wieku. Wyraz „dyngus” pochodzi z języka niemieckiego, najprawdopodobniej od spolszczonego słowa „dingus” - wykupne w czasie wojny, jako obrona przed rabunkiem obcych żołnierzy. Na pomysł „chodzenia po dyngusie” wpadli Żacy krakowscy. Pod groźbą obłania wodą wymuszali wykupne - jaja, ciasto, datki pieniężne. Władysław Jagiełło aby przyhamować te figle wydał zakaz praktykowania dyngusowych zabaw. Zakaz ten nie był jednak długo przestrzegany, obyczaj nie zagał skoro do dzisiaj na ulicach wsi i miast młodzież głównie męska czatuje z różnego rodzaju „sikawkami” na przechodzących, przede wszystkim na dziewczętach.

PIEŚŃ WIOSENNA

I sprawiłeś
stała się jasność promienista

wszelkie rośliny i stworzenia
aż po krańce ziemi
zadziwiły się jej blaskiem
I uwolniłeś
z gardeł ptaków pieśni
wspinały się po gałęziach
aż nuta nad nutami
zawisła nad niebem fiołków
I zgromadziłeś
najcudowniejsze zapachy
ziemi
o jednym czasie
aż woń zawładnęła
oddechem człowieka i jego
powietrzem
I zesłałeś
zielony deszcz liści na drzewa
pozostał im wierny
aż po przemijalność
u progu jesieni
I zapełniłeś
poszarzałą dolinę stadami
kaczeńców
wilgotne złoto rozświetlone
aż po wędrujący szum rzeki
co błękitu pełna
I znalazłeś
miejsce dla siedmiu kropek
biedronki
barwnej mgławicy motyli
aż po granice zieleni
w królestwie krajobrazów
I pocieszyłeś
moje serce rozedrgane
zimą zasmucone
radosnym Alleluja
aż po napełnione dojrzałą
zielenią
bramy lata

Wanda Łomnicka-Dulak

Mowa niezapominajek!..

„Jak nam piszą stare bajki,
Polacy kochają niezapominajki...”

Od lat w ramach edukacji ekologicznej promujemy wiele akcji proekologicznych. Głównym celem organizatorów wszelkich akcji jest „zatrzymanie w biegu ludzi” aby zwrócić ich uwagę na otaczającą przyrodę. Znaną powszechnie akcją np. Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi wspierane są wieloma akcjami lokalnymi, których z roku na rok na szczęście przybywa. Znaczy to, że przybywa też ludzi, którym los naszego środowiska nie jest obojętny. Ważne aby wszystko co dzieje się na rzecz środowiska było promowane przez wszelakie media, wówczas akcja ma szansę rozszerzenia swojego zasięgu. Właśnie za sprawą mediów, a właściwie dzięki radiowej jedynie powstało skromne, ale wdzięczne święto „Polskiej Niezapominajki”.

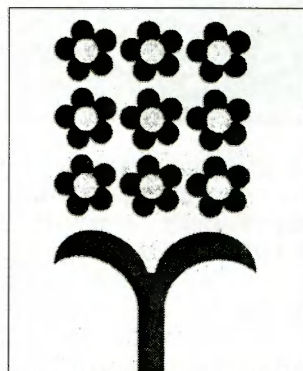
Projekt - Święto Polskiej Niezapominajki zainaugurowano w 2002 roku. Obchodzone jest 15 maja i jest dniem wielu inicjatyw na rzecz Ziemi. Symbolem święta jest śliczna, modra niezapominajka. Członkowie Kapituły Polskiej Niezapominajki pragną, aby o niezapominajkach pamiętano w Polsce nie tylko 15 maja, ale przez cały rok. Zatem prosba do wszystkich - mieszkańców Gminy, władz samorządowych, szkół, przedszkoli - NIE ZAPOMINAJMY O ŚRODOWISKU W KTÓRYM ŻYJEMY:

- CHROŹMY RODZIME GATUNKI ROŚLIN (NIEZAPOMINAJKI, STOKROTKI, WIERZBY I INNE)
- CHROŹMY RODZIME GATUNKI PTAKÓW (SPRZĄTAJMY OSTOJĘ DLA PTAKÓW WIESZAJMY BUDKI LĘGOWE, PORZĄDKUJMY GNIAZDA BOCIANOM)
- CHROŹMY ZIELEŃ PARKOWĄ
- SPROWADZAJMY DO NASZYCH OGRODÓW NIEZAPOMINAJKI
- PIELEGNUJMY ISTNIEJĄCE OBSZARY ZIELENI, SĄ ONE OSTOJĄ DLA ZWIERZĄT.

Na dni wiosenne Kapituła ma wiele pomysłów jak miło i ciekawie spędzić czas oczywiście w zgodzie z przyrodą. Jest więc propozycja: organizacji konkursów na najpiękniejszą fotografię niezapominajek, na biesiady wśród zieleni (np. w określonym dniu wybrana ulica zostaje zamknięta dla ruchu

kołowego, a na jej chodniki sąsiedzi wnoszą stoły, ławy, własne wyroby ciasta, kompoty, soki i przekąski. Młodzież zadba o instrumenty do wspólnego śpiewania.), na „bale małych rycerzy przyrody” w przedszkolach, zielone pikniki na łonie przyrody.

Należy dodać, że inicjatywa Święta Polskiej Niezapominajki ma już ogromną rzeszę przyjaciół w całej Polsce - władz samorządowych, redakcji gazet, radiosłuchaczy Jedynki, działkowców, młodzieży szkolnej, przedszkolaków i wielu, wielu innych. Działaniom wszystkich patronuje NIEZAPOMINAJKA.

Pragniemy przyłączyć się do realizacji ogólnopolskiego projektu, chcemy aby Niezapominajka znalazła przyjaciół również w naszej Gminie. Ciekawe pomysły dotyczące realizacji projektu prosimy zgłaszać w sekretariacie Szkoły Podstawowej w Kluczach tel. 6428 519. (ISA) Polski kwiatek mówi skromnie - nie zapomnij o mnie, a zwłaszcza o - przy-

rodzie polskiej, tej wokół nas.

APEL

W ostatnim czasie nawyk wypalania traw na łąkach, poboczach rozpowszechnił się do tego stopnia, że od tygodni po kilka razy dziennie rozlega się wycie strażackich syren wzywających strażaków do akcji przeciwpożarowych.

Szerzący się ogień zagraża lasom, zabudowaniom i życiu ludzi (w tym roku już 10 osób zginęło w pożarach spowodowanych wypaleniem traw).

W płomieniach giną miliony organizmów, które pełnią ważną rolę w przyrodzie. Wiele zwierząt poparzonych, okaleczonych ginie w długich trwających nieraz kilka dni męczarniach.

Powodem wypalania traw jest pokutujący wśród rolników przesąd, że wypalanie użyźnia glebę. Nie pomagają wypowiedzi autoritetów rolnictwa, że pozbawienie gleby naturalnej pokrywy roślinnej powoduje przyspieszenie jej erozji i wyładowanie. Popioły spalonych traw są praktycznie bezużyteczne. Wypalanie powoduje również lokalne zanieczyszczenie powietrza.

**APELUJEMY O
ZAPRZESTANIE
WYPALANIA!
NIE POZWÓLMY
TEGO ROBIĆ INNYM!**

Sprawozdanie

z imprez sportowych w okresie ferii szkolnych organizowanych i z udziałem LKS LEGION Bydlin

Informacje przyg. Antoni Kaziród

1. Indywidualny turniej tenisa stołowego (dla zawodników starszych) rozgrywany starym systemem. Udział 14 zawodników. Wyniki: I - Karol Sułkowski, II - Sylwester Sułkowski, III - Jarosław Kulawik.
2. Indywidualny turniej tenisa stołowego dla szkół podstawowych (starym systemem) I - Jurczyk Marcin, II - Karina Kulawik, III - Jarosław Tomsia
3. Indywidualny turniej tenisa stołowego rozgrywany nowym systemem dla starszych: Udział 16 zawodników. I - Andrzej Kulawik, II - Sylwester Sułkowski, III - Karol Sułkowski
4. Indywidualny turniej tenisa rozgrywany nowym systemem dla szkół podstawowych, I - Marcin Jurczyk, II -

- Jarosław Tomsia, III - Karina Kulawik
5. Turniej tenisa stołowego w deblu (8 par), I - Karol Sułkowski - Sylwester Sułkowski, II - Andrzej Mól - Andrzej Kulawik, III - Tomasz Pandel - Jarosław Mól
6. Turniej tenisa w deblu szkoły podstawowe: I - Jarosław Tomsia - Marcin Jurczyk, II - Mateusz Tomsia - Paweł Chrzastowski, III - Karina Kulawik - Mateusz Dudzic
7. Drużynowy turniej tenisa stołowego. Uczestniczyło 6 drużyn 2- osobowych. Rozegrano 4 gry singlowe i debel. I - drużyna Karol Sułkowski - Sylwester Sułkowski, II - Tomasz Kozioł - Łukasz Szymczyk, III - Marcin Szymczyk - Paweł Kulawik
8. Turniej badmintonu - zawodnicy starsi, startowało 15 zawodników: I - Tomasz

Pandel, II - Karol Sułkowski, III Robert Mól.

9. Turniej badmintonu dziewcząt, 8 zawodniczek: I - Jolanta Straszak, II - Józefa Kaziród, III - Zuzanna Kalarus

10. Turniej warcabowy (24 zawodników): I - Antoni Kaziród, II - Robert Mól, III - Sylwester Sułkowski

11. Turniej dziewcząt: I - Jowita Pandel, II - Joanna Straszak, III - Anna Smentek

12. Od 6 stycznia rozpoczęto naukę gry w brydża sportowego.

13. 20 - 23. 02. Udział w Ogólnopolskim Narciarskim rajdzie w Białym Dunajcu (23 zawodników)

14. Udział w Gminnym Turnieju Tenisa Stołowego w Jarosławcu

15. Udział w Powiatowym Turnieju Tenisa Stołowego

16. Udział w Gminnym Turnieju Siatkówki

17. Udział w slalomie narciarskim w Jarosławcu
Poszczególne imprezy organizowali: Krzysztof Kulawik, Antoni Kaziród, Eugeniusz Kulawik, Józefa Kaziród, Andrzej Kulawik.

Gminne Centrum Informacji Europejskiej Szanse dla młodzieży w Unii Europejskiej.

Katarzyna Mędrak

Młodzi ludzie mogą być tymi osobami, które na integracji europejskiej zyskają najwięcej. Dziś, kiedy znaczna część naszego kontynentu stanowi jeden wspólny organizm, otwierają się możliwości do zdobywania wiedzy oraz doświadczenia zawodowego w dowolnie wybranym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

Polska młodzież także niedługo skorzysta z tych możliwości. Unia Europejska nie ma jednolitego systemu edukacji. Każde z państw członkowskich ustala go samodzielnie, zgodnie ze swoimi potrzebami. Władze Unii podejmują działania polegające jedynie na organizowaniu podstaw współpracy oraz wymiany doświadczeń. Polityka edukacyjna Unii jest regulowana Traktatem z Maastricht, za jej cel przyjmuje się:

- * upowszechnianie wśród młodzieży poczucia integracji europejskiej,
- * nauczanie języków państw członkowskich,
- * popieranie wymiany studentów i nauczycieli,* rozwiązanie problemu uznawania dyplomów okresów studiów.

Cele te mają zostać zrealizowane poprzez wspieranie współpracy w dziedzinie edukacji, ale decydowanie o tym, czego i w jaki sposób nauczać pozostawione jest państwu członkowskim. Sposobem wspierania współpracy w tym zakresie są programy edukacyjne Unii Europejskiej. Jednym z nich jest program „Młodzież”, realizowany w latach 2000 - 2006. Zajmuje się pozaszkolną, nieformalną edukacją młodzieży w wieku 15 - 25 lat. Ma on na celu ułatwienie młodym ludziom zdobywanie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji oraz odpowiedzialne wykonywanie praw obywatelskich. Program realizowany jest w szczególności poprzez udział w różnych formach wymiany międzynarodowej w obrębie Wspólnoty, jak i z krajami spoza Wspólnoty, w celu rozwijania zrozumienia dla kulturowego różnicowania w Europie, propagowanie praw człowieka, zwalczanie rasizmu, antysemityzmu oraz ksenofobii. Program młodzież obejmuje różne działania:

- * młodzi ludzie planujący spotkanie i współpracę z

rówieśnikami z innego kraju powinni wziąć udział w projekcie „Młodzież dla Europy”,

- * młodzież chcąc pracować za granicą jako wolontariusze powinna zainteresować się projektem „Wolontariat dla Europy”,
- * młodzi ludzie mający pomysły na uruchomienie działań na rzecz lokalnej społeczności mogą wziąć udział w projekcie „Inicjatywy Młodzieżowe”.

Innym programem Wspólnoty w dziedzinie edukacji jest „Sokrates”, który ma służyć realizacji następujących celów:

- * wzmocnienie europejskiego wymiaru sprawiedliwości,
 - * poprawę znajomości języków europejskich,
 - * rozwój współpracy międzynarodowej i mobilności w zakresie edukacji,
 - * zachęcanie do innowacji w rozwoju metod kształcenia.
- Program „Sokrates” adresowany jest do uczniów, studentów, innych uczących się oraz kadr zaangażowanych w procesy nauczania i instytucji edukacyjnych.

Program ten obejmuje następujące komponenty, zwane „akcjami”:

- * Comenius - obejmuje działania na rzecz popierania współpracy międzyszkolnej, kształcenia kadr nauczycielskich, tworzenia sieci współpracujących ze sobą szkół i współpracujących kadr nauczycielskich,
- * Erasmus - obejmuje działania w zakresie szkolnictwa wyższego a realizowane projekty mogą dotyczyć współpracy między uniwersytetami, wymiany studentów nauczycieli akademickich,
- * Gruntvig - dotyczy kształcenia dorosłych, propagowania kształcenia ustawicznego,
- * Lingua - akcja ma na celu podnoszenie znajomości języków obcych i poziomu ich nauczania,

* Minerva - upowszechnia kształcenie otwarte oraz kształcenie na odległość. Kolejnym programem edukacyjnym jest „Leonardo da Vinci”. Nadrzędnym celem Programu jest udzielanie wsparcia finansowego międzynarodowym projektom z zakresu kształcenia i szkolenia zawodowego, które realizują poniższe cele:

- * Doskonalenie systemów wstępnego kształcenia i szkolenia zawodowego na każdym poziomie umożliwiające dostosowanie i przekwalifikowanie zgodnie z wymaganiami rynku pracy.
- * Poprawa jakości i dostępności ustawicznego kształcenia i szkolenia zawodowego umożliwiającego zdobywanie umiejętności oraz kwalifikacji przez całe życie.
- * Zwiększanie szans na rynku pracy poprzez promowanie innowacyjności w kształceniu i szkoleniu zawodowym oraz rozwój konkurencyjności i kształtowanie przedsiębiorczości.

Uznawanie dyplomów

Polska jak i państwa UE będą wzajemnie uznawać dyplomy szkół nadających określone kwalifikacje zawodowe. Nie będzie już potrzebna długotrwała nostryfikacja. Jednak w niektórych przypadkach będzie wymagana pewna zmiana - np. „lekarz stomatologii” zostanie zastąpiony tytułem „lekarz dentysta”.

Podejmowanie pracy przez Polaków w krajach Unii Europejskiej.

Państwa członkowskie UE mają prawo, na podstawie Traktatu Akcesyjnego, ograniczyć dostęp pracowników z Polski do swoich rynków pracy przez dwa pierwsze lata okresu przejściowego. Ten okres może zostać jednak przedłużony maksymalnie do siedmiu lat. Jest to często wymiar teoretyczny, bo większość państw wyraziła gotowość pełnego otwarcia swoich rynków pracy natychmiast po przystąpieniu Polski do Unii. Taką gotowość wyraziły: Dania, Holandia, Irlandia, Szwecja i Wielka Brytania, a także związana z UE umową o Europejskim Obszarze Gospodarczym - Norwegia. Jest również możliwość, że pozostałe państwa członkowskie Unii zniosą ograniczenia już podczas dwóch pierwszych lat okresu przejściowego.

VIII Ogólnopolski Podhalański Rajd Narciarski

Biały Dunajec

20-23 lutego 2003r.

Eugeniusz Kulawik- uczestnik rajdu

W Rajdzie brało udział 32 uczestników z gminy Klucze, byli przedstawiciele: Krzywopłot, Cieślina, Kwaśniowa, Huciska, Jaroszwca, Bydłina, w tym 8 dziewcząt. Organizatorem wyjazdu był wiceprezes ds. turystyki KS „Legion” w Bydlinie - Krzysztof Chłosta.

Trofea jakie wywalczyła nasza ekipa były skromniejsze niż te zdobyte w latach ubiegłych, a są nimi: puchar za VII miejsce dla powiatu olkuskiego w klasyfikacji powiatów (255 pkt. - zwycięzca uzyskał 338 pkt. startowały 23 powiaty), puchar za VI miejsce dla województwa małopolskiego w klasyfikacji województw 267 pkt. (Olkus 255 pkt. Oświęcim 12 pkt. - startowały drużyny z 13 województw). A oto dalsza punktacja:

IX miejsce w klasyfikacji szkół podstawowych i gimnazjum - „Legionik” Bydlin 110 pkt.

X miejsce w klasyfikacji ULKS „Syborek” Kwaśniów 110 pkt. (startowały 33 zespoły)

XIII miejsce LKS „Legion I” 124 pkt. (startowało 51 drużyn)

Rozgrywane konkurencje: turniej wiedzy o Podhalu, sprawnościowy bieg na nartach, śniegowy tor przeszkód (sanki), drużynowy rajd na dystansie 4 km, opracowanie promocji zagrody turystycznej, w której mieszkaliśmy. Najgorsze wyniki zanotowaliśmy w śniegowym torze przeszkód, gdyż mieliśmy bardzo młodych uczestników, a była to konkurencja siłowa, stąd gorszy wynik ogólny. Za to przepiękna, lekko mroźna i słoneczna pogoda, a także własny autokar pozwoliły na organizację trzech wycieczek dla uczestników, do Zakopanego, na Szymbark, Gubałówkę, gdzie miłośnicy narciarstwa zjazdowego mogli zjechać na prawdziwych górkach i w dobrych warunkach, wspiąć się na Krokiew, zwiedzić Kuźnice, Zakopane, Chocholów itp.

ZAWODY SPORTOWE

Sekretarz SKS Małgorzata Curyło.

22 marca 2003r. w Tarnowie odbyły się zawody wojewódzkie szkół podstawowych w pływaniu drużynowym dziewcząt i chłopców.

Sztafeta dziewcząt ze szkoły podstawowej w Kluczach w składzie: Marta Syguła, Anna Szczurek, Joanna Deptalska, Ewelina Adamuszek, Justyna Dąbrowska, Kasia Modras, Karina Janikowska, Monika Bernat, Dagmara Dobrek, Kinga Jagielka - zajęła IV miejsce w województwie małopolskim.

ROZSADY KWIATÓW, WARZYW, BYLINY I DRZEWKA OZDOBNÉ.

Ogrodnictwo GAJDA

Klucze ul. Bolestawska 86a
Tel. 6428 471 lub 6428 494

Szkoła Podstawowa w Kluczach zwraca się do Mieszkańców, którzy dysponują i są chętni przekazać maszynę do szycia na rzecz naszej placówki. Jest nam niezbędna do wykonywania strojów dla zespołów artystycznych. Ofiarodawcom z góry serdecznie dziękujemy za życzliwość i wsparcie. Oferty prosimy kierować pod nr tel. 642 85 19.

Debata o szansach i obawach

Tekst: Rafał Jaworski

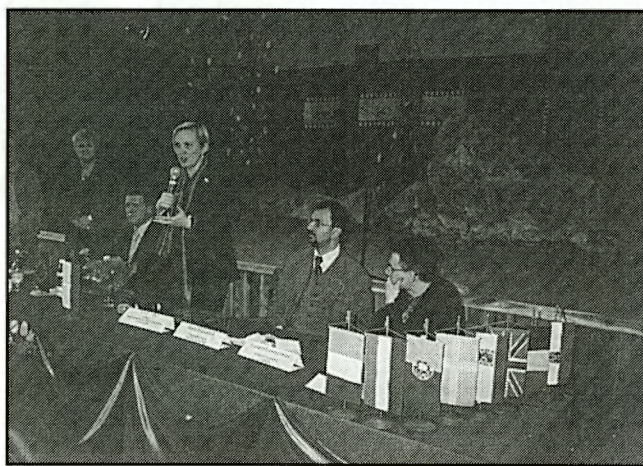
Foto: Halina Ładoń i Rafał Jaworski

Mieszkańcy gminy, nauczyciele i samorządowcy mieli okazję wziąć udział w debacie o Unii Europejskiej, która odbyła się w auli szkoły podstawowej i gimnazjum w Kluczach. Debacie pod hasłem „Polskie szanse i obawy” patronowała Polska Fundacja im. Roberta Schumana i Małopolskie Forum Edukacji Europejskiej, a koordynatorem akcji była Jolanta Gliwińska, polonistka i opiekunka szkolnego klubu europejskiego w kluczewskim gimnazjum.

Mamy prawo mieć obawy i pytania, ale wierzę, że ta debata na wiele z nich da nam dzisiaj odpowiedź - powiedziała wójt gminy Klucze Małgorzata Węgrzyn, otwierając spotkanie.

Zanim rozpoczęły się dyskusje, przed zgromadzonymi w szkolnej auli uczestnikami debaty wystąpili w korowodzie przyjaźni uczniowie gimnazjum i szkoły podstawowej w Kluczach. Ubrani w narodowe stroje z różnych krajów nieśli flagi państw należących do UE. Po przemarszu odbyła się inscenizacja najważniejszych wydarzeń historycznych rozgrywających się na ziemi kluczewskiej. Nad przygotowaniem programu artystycznego czuwały nauczycielki: Beata Sierka, Anna Barczyk, Magda Nowak i Teresa Gut.

W pierwszej części debaty z krótkimi prelekcjami na

temat Unii oraz samej debaty, wystąpili zaproszeni goście. Róża Thun z Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana, która pochodzi z Krakowa powiedziała, że czuje się w Kluczach trochę jak w domu. Wyraziła również nadzieję, że dyskusja pozwoli zbliżyć się do czerwcowego referendum. Z kolei Rafał Kunaszyk, który tworzył sieć szkolnych klubów europejskich, nazwał kluczewską debatę elementem przygo-

towawczym na moment przyjęcia Polski do UE. Spotkanie w Kluczach to jedna z debat odbywających się w Małopolsce dzięki Fundacji Roberta Schumana.

W kolejnej części miała miejsce dyskusja. Ponadto prelegenci odpowiadali na pytania pisane anonimowo przez uczestników debaty na

Przesunięcie o parę lat referendum utrudniłoby nam negocjacje. Pamiętajmy, że byłyby to negocjacje m.in. ze Słowacją, Słowenią, Czechami, państwami które już będą w Unii i za trzy lata te negocjacje mogą być już trudniejsze - przekonywała Róża Thun.

Jednak wyniki obecnych negocjacji, uczestniczący w debacie poseł Jacek Soska nazwał dramatem niewynegocjowania.

Jesteśmy w lepszej sytuacji od innych krajów - uważa Bartłomiej Nowak z Centrum Stosunków Międzynarodowych - Unia postanowiła o przyznaniu nam fundu-

szy przedakcesyjnych, a to jedyny przypadek wśród krajów, które dopiero wstępują do Unii. Ponadto tylko Wielka Brytania i my wynegocjowaliśmy niższą składkę członkowską, ale Wielka Brytania osiągnęła to będąc już w szeregach Unii.

W czasie debaty zastanawiano się także nad równością dostępu do środków masowego przekazu dla argumentujących za i przeciwko wstąpieniu naszego kraju do Unii europejskiej. Wiele dyskusji prowadzono na temat rzetelności przekazywanych informacji oraz ich skuteczności.

Rzecznicy unijni używają płaskich argumentów, a nas, panie i panowie, trzeba przekonać - powiedział jeden z mieszkańców zwracając się do prowadzących debatę.

Spieranano się również o to, ków finansowych jakie możemy otrzymać z Unii zależy również od nas samych, podając przykład funduszy strukturalnych.

Ale czy edukuje się nas tak, żebyśmy byli przygotowani do pisania wniosków o fundusze strukturalne? - pytał Jacek Soska.

Padły również pytania dotyczące rolnictwa, skrytykowano niedbałość naszego

temat Unii oraz samej debaty, wystąpili zaproszeni goście. Róża Thun z Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana, która pochodzi z Krakowa powiedziała, że czuje się w Kluczach trochę jak w domu. Wyraziła również nadzieję, że dyskusja pozwoli zbliżyć się do czerwcowego referendum. Z kolei Rafał Kunaszyk, który tworzył sieć szkolnych klubów europejskich, nazwał kluczewską debatę elementem przygo-

temat Unii oraz samej debaty, wystąpili zaproszeni goście. Róża Thun z Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana, która pochodzi z Krakowa powiedziała, że czuje się w Kluczach trochę jak w domu. Wyraziła również nadzieję, że dyskusja pozwoli zbliżyć się do czerwcowego referendum. Z kolei Rafał Kunaszyk, który tworzył sieć szkolnych klubów europejskich, nazwał kluczewską debatę elementem przygo-

temat Unii oraz samej debaty, wystąpili zaproszeni goście. Róża Thun z Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana, która pochodzi z Krakowa powiedziała, że czuje się w Kluczach trochę jak w domu. Wyraziła również nadzieję, że dyskusja pozwoli zbliżyć się do czerwcowego referendum. Z kolei Rafał Kunaszyk, który tworzył sieć szkolnych klubów europejskich, nazwał kluczewską debatę elementem przygo-

temat Unii oraz samej debaty, wystąpili zaproszeni goście. Róża Thun z Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana, która pochodzi z Krakowa powiedziała, że czuje się w Kluczach trochę jak w domu. Wyraziła również nadzieję, że dyskusja pozwoli zbliżyć się do czerwcowego referendum. Z kolei Rafał Kunaszyk, który tworzył sieć szkolnych klubów europejskich, nazwał kluczewską debatę elementem przygo-

Laureatka wojewódzkiego konkursu

Bogumiła Mucha

Anna Sierka, uczennica klasy 6 b szkoły podstawowej w Kluczach została laureatką wojewódzkiego Konkursu Humanistycznego pod tytułem „Z bohaterem mitologicznym za pan brat”.

W konkursie, który odbył się 24 marca 2003r w Krakowie, wzięło udział około 300 uczniów. Przebiegał on w 3 etapach: szkolnym, rejonowym i wojewódzkim.

W każdym z nich uczennica musiała wykazać się dużą sprawnością językową oraz wiedzą merytoryczną. Ania błyskotliwie dotarła do finału i jako jedyna z Gminy Klucze została laureatką tego konkursu. Dowiodła wspólnego przygotowania i głębokiej wiedzy z zakresu mitologii greckiej.

Etap szkolny Ania wygrała wypracowaniem o Odyseusza. W drugim etapie, który odbył się w Chrzanowie, uczennica rozwiązywała test. Ania musiała między innymi rozpoznać po zamieszczonych cytatach postaci mitologiczne, których cytaty dotyczą, uporządko-

wać etapy podróży Odyseusza do Itaki oraz do rysować charakterystyczne atrybuty mitologicznego bogom. Musiała także napisać krótką powitalną przemowę w imieniu Zeusa, skierowaną do mieszkańców Olimpu i ogłoszenie w imieniu Demeter w sprawie zaginionej córki Kory. Test

Gratulujemy zdobywczyni laurów i jej opiekunce - polonistce Pani Bogumile Musze. Młodej humanistce życzymy wielu dalszych sukcesów!

Redakcja EK.

Gminne dyktando

Rafał Jaworski

27 uczniów wzięło udział w konkursie o tytuł Mistrza Ortografii Gminy Klucze, który pod patronatem wójta Małgorzaty Węgrzyn, zorganizowano w szkole podstawowej w Bydlinie. Uczestnicy konkursu to reprezentanci klas czwartych, piątych i szóstych, wyłonieni w etapach szkolnych gminnego konkursu ortograficznego.

Sprawdzeniem znajomości ortografii było nie tylko dyktando. W przygotowanych przez polonistkę Zdzisławę Kaczmarczyk zadaniach należało również wstawić brakujące litery w zdaniach czy wyrazach oraz uzupełnić przysłowia. Była również krzyżówka, która

uczniom sprawiała trochę kłopotu. Kilko z nich zastanawiało się na przykład jak nazywa się pracownik muzeum, więc nie we wszystkich rozwiązaniach pojawiło się hasło „kustosz”.

Najlepiej w dyktandzie i zadaniach poradził sobie Damian Oczi, szóstkaklasista ze

szkoły podstawowej w Kluczach i to jemu przypadł tytuł Mistrza Ortografii Gminy Klucze. Niewiele mniej punktów zdobyli koledzy z jego szkoły - Szymon Guguła i Grzegorz Tusznio. Kolejne miejsce zajęła Justyna Basińska z Ryczówka, a po niej Magda Musiorska i Olga Sierka z Chechli. Wszyscy uczestnicy dyktanda otrzymali pamiątkowe dyplomy, a szóstka najlepszych odebrała nagrody książkowe w postaci oczywiście... słowników ortograficznych. Razem z dyrektorem szkoły Pawłem Milanowskim nagrody wręczała Maria Wilk - doradca metodyczny języka polskiego oraz Lucyna Latos - dyrektor Gminnego Zespołu Oświaty.

Słowniki bardzo się przydadzą, zwłaszcza, że zawierają wprowadzone już od dwóch lat zmiany w ortografii, w pisowni „nie” z imiesłowami. Według nowych zasad imiesłowu powinniśmy pisać razem, na przykład „niepijący”, „nieidący”, a nie jak kiedyś osobno - mówi Maria Wilk.

Ptaki w naszych ogrodach

Pliszka

W uboższej przyrodzie wielu gatunkom ptaków coraz trudniej znaleźć naturalne warunki do założenia gniazda (np. dziuple starych drzew). Niektórym z nich możemy pomóc przygotowując odpowiednie miejsca lęgowe. Jest to skuteczny sposób utrzymania, a nawet osiedlenia na nowo niektórych gatunków ptaków.

Podjmując takie działania trzeba jednak pamiętać, że miejsce na gniazdo jest tylko jedną z wielu potrzeb życiowych ptaków. Aby dany gatunek zagnieździł się i pomyślnie wychował potomstwo - muszą być spełnione również inne jego wymagania środowiskowe.

Zakładając odpowiednią skrzynkę lgową dla ptaków we właściwym miejscu w naszym ogrodzie staniemy się dla nich prawdziwymi przyjaciółmi. Sikorki, mazurki, wróble, szpaki i wiele innych gatunków odwdzięczą się nam; przekonamy się, że na warzywach i owocach będzie mniej szkodników. Z przyjemnością też będziemy plewić grządki wsłuchując się w ptasie koncerty. Zmęczeni ogrodową pracą doskonale zrelaksujemy się, gdy wysłuchamy wieczornych treli przy akompaniamencie szeleszczących liści.

1. SKRZYNKI LĘGOWE DLA PTAKÓW

Kilkanaście gatunków ptaków, które w warunkach naturalnych odbywają lęgi w dziuplach, z powodzeniem gnieździ się w skrzynkach lgowych. W naszym kraju, oprócz zyskujących coraz większą popularność skrzynek trocinobetonowych, nadal najbardziej są rozpowszechnione skrzynki z desek wg modelu Sokołowskiego. Ich wymiary podane są w tabeli. Duże znaczenie dla ptaków ma głębokość skrzynki, tj. wymiar od dolnej krawędzi otworu do dna. Przestrzeń powyżej otworu nie jest istotna - wlot do skrzynki może być umieszczony bezpośrednio pod daszkiem. Konstrukcja skrzynki powinna umożliwić otwieranie ich i usuwanie starych gniazd blokujących wewnątrz. Skrzynka wg modelu Sokołowskiego ma wyjmowaną przednią ściankę. Ważne jest też solidne przymocowanie do skrzynki (gwoździe przybite od zewnątrz i od wewnątrz) listwy służące do jej zawieszenia. Skrzynka nie powinna się chwiać, nie może mieć też szpar i luzów po rozeschnięciu się desek gdyż ptaki unikają takich budek. Wewnątrz na przedniej ścianie należy umieścić jeden lub kilka szczebelków (chropowata listewka, surowy patyczek), ułatwiających ptakom wyjście. Z tego też powodu wewnętrzne ścianki nie mogą być gładkie. Na zewnątrz nie należy natomiast umieszczać żadnych drążków gdyż ułatwia to dostęp drapieżnikom. Pokrycie daszka sztywnym, wodoodpornym tworzywem (np. gumoleum, polistyren) oraz wysunięcie jego okapów znacznie podnosi trwałość skrzynek. Płyty pilśniowe, wiórowe i paździerzowe nie nadają się do wykonania skrzynek, gdyż pod wpływem wilgo-

ci rozpadają się. Nie ma dla ptaków znaczenia skierowanie skrzynki w stosunku stron świata, należy jednak unikać wystawiania ich na silne przegrzanie w południe i popołudniu. Wysokie umieszczenie (co najmniej 8-10 m) jest niezbędne jedynie w przypadku skrzynek przeznaczonych dla jerzyka, kawki, puszczyka i sinia. Dla innych gatunków skrzynki mogą być wieszane na wysokości 3-4 m, co ułatwia czyszczenie i naprawę. Sikorki chętnie zajmują skrzynki umieszczone nawet zupełnie nisko (np. 1-2 m nad ziemią), co jest tym korzystniejsze, że eliminuje konkurencję wróbli. Nisko zawieszane można jednak tylko tam, gdzie lęgi nie będą zagrożone przez ludzi i koty. Skrzynki przechylone do tyłu nie są zajmowane tak chętnie jak wieszane pionowo lub nachylone do przodu. Przy rozmieszczaniu skrzynek należy unikać wieszania ich w skupiskach oraz trzeba wybierać miejsca, gdzie ptaki nie będą niepokojone. W parkach i ogrodach należy wykorzystać największe zwarcie drzew. W lasach powinno się unikać wieszania skrzynek wzdłuż dróg. Skrzynki należy po lęgach czyścić - małe typu A i A1 corocznie, średnie typu B i D - co 3-5 lat. Jest to konieczne, ponieważ stare gniazda blokują wewnątrz skrzynkę oraz są siedliskiem infekcji i pasożytów. Sikorki zdecydowanie unikają skrzynek ze starymi gniazdami. Przy czyszczeniu skrzynek należy zachować ostrożność, ponieważ niekiedy osiedlają się w nich osy i szerszenie. Spotyka się też w nich ssaki, głównie nietoperze i wiewiórki, które, podobnie jak ptaki, są lokatorami pożądanymi i godnymi ochrony.

Typ skrzynki	Gatunki, którym głównie służy	Wymiary wewnętrzne w cm		
		dno	głębokość od otworu do dna	średnica otworu
A ₁	Sikorki - modra, sosnowka i czubatka, mucholówka żółta	13 x 13	co najmniej 20	2,5
A	Mucholówka żółta, mazurek, wróbel, bogatka i inne sikorki	13 x 13	co najmniej 20	3,3
B	Szpak, mazurek, wróbel, pleszka, bogatka, jerzyk, krętogłów	15 x 15	co najmniej 25	4,7
D	Kawka, szpak, kraska, gołąb siniak	25 x 25	co najmniej 27	15

2. JAK ZACHOWYWAĆ SIĘ PRZY GNIAZDACH?

Ptak w gnieździe ma ograniczoną możliwość ucieczki przed niebezpieczeństwem, a lęg jest zupełnie bezbronny. Dlatego ptaki przy gniazdach zachowują szczególną ostrożność i niepokojone - porzucają je. Najważniejszą zasadą zachowania się przy gniazdach powinno więc być zapewnienie spokoju w ciągu całego okresu lęgowego, tj. od marca do końca lipca. Jeżeli jednak musimy zbliżyć się do miejsca, w którym przebywa ptak, to należy zrobić to „ostrzegając” go z pewnej odległości (np. rozmową, drapaniem w pień drzewa), a nigdy gwałtownie. Trzeba jak najbardziej ograniczyć obecność przy gnieździe i starać się nie wprowadzać zmian w jego

otoczeniu. Ptaki tym łatwiej porzucają gniazdo, im lęg w nim jest mniej zaawansowany, lepiej więc mogące je zaniepokoić wizyty odłożyć na jak najpóźniejszy termin. Dobrze jest jednak obserwować, czy przygotowane miejsca zostały zajęte i czy lęgi zakończyły się pomyślnie. Spostrzeżenia takie są zawsze interesujące i pozwalają lepiej pomagać ptakom. Po okresie lęgowym, tj. od sierpnia do marca nie ma potrzeby ograniczania obecności przy gniazdach. Wtedy można dokonywać wszystkich napraw i konserwacji oraz usuwać gniazda po lęgach. Nie będą one już ptakom potrzebne, nie powinny więc zajmować miejsca.

Ekologia w piosence

Rafał Jaworski

Już po raz czwarty w szkole podstawowej w Jaroszowcu odbył się Gminny Konkurs Eko-piosenki. W tym roku zaprezentowało się 11 wykonawców ze szkół podstawowych z gminy Klucze.

Konkursowe występy piosenką „Gramy w zielone” otworzył zespół z Bydliny, przygotowywany przez Józefę Kamionkę, której pomagał Zdzisław Pasich. Wszyscy prezentujący się wykonawcy prześcigali się w ciekawych aranżacjach piosenek, a także w doborze kostiumów. Przy wielkim aplauzie publiczności wystąpili najmłodsi wykonawcy - dzieci ze szkoły podstawowej w Rodakach w „ekologicznych”, zielono - żółtych strojach. Natomiast ubrane w błękitne sukienki uczennice z Klucza, którymi muzycznie opiekuje się Anna Dudek, bardzo oryginalnie zaprezentowały utwór „Cyber”, zaśpiewany i zatańczony jakby w rytmie odmierzanych krokami robotów. Sporo wesołego zamieszania wywo-

miejskach, które odwiedzamy - mówi polonistka Marzanna Waśniowska, która wspólnie z nauczycielem muzyki Ewą Molendą i Piotrem Głębkiem - dyrektorem jaroszwieckiej szkoły, zorganizowała szkolny festiwal.

O tym jak nie należy się zachować na pewno infor-

mowała scenka do piosenki dzieci ze szkoły w Jaroszowcu, podczas której przed ustawionym na scenie namiotem, dzieci przebrane za biwakowiczów, zostawiały po sobie mnóstwo śmieci.

Jury nagrodziło wykonawców w dwóch kategoriach. Wśród młodszych zespołów,

w kategorii klas od 1 do 3, najbardziej spodobał się występ zespołu wokalnego ze szkoły podstawowej w Kluczach. Natomiast pierwsze miejsce wśród klas 4-6 zajął zespół ze szkoły w Bydlinie. Również uczennica z tej szkoły, Agnieszka Kamińska, została laureatką konkursu w kategorii solowych wykonawców. Wśród nagrodzonych znalazły się także zespoły z Rodak i Jaroszowca.

Na zakończenie festiwalu wystąpiła trzykrotna laureatka konkursu eko-piosenki, gimnazjalistka Emilia Majcherczyk z Klucza. Emilia zaśpiewała kilka piosenek, w tym „Jaki piękny świat” Alicji Majewskiej, którą wykonywała niegdyś w telewizyjnej „Szansie na sukces”, zapewniając sobie zwycięstwo w jednym z odcinków programu.

łał na scenie duet uczennic z Chechła, które tańcząc z rekwizytami - kapelusami i parasolkami - wywoływały prawdziwy zachwyt wśród widzów.

To co wyróżnia jaroszwiecki konkurs pośród innych gminnych przeglądów piosenki, to tematyka prezentowanych utworów.

Piosenki dotyczą ekologii, ochrony środowiska, postrzegania przyrody. A niektórzy mówią jak powinniśmy się zachowywać w

Wiecznej wiosny w sercach, pogody ducha i humoru, który, podobno, został wynaleziony, by ocalić czułość. O jeszcze zdrowia, bo dzięki niemu można zrobić wszystko.

Niech te święta będą zwycięską batalią o wypędzenie z domu samotności, rozpacz, zgorzknienia. Stańmy się dla bliskich oparciem, a nie kłującą szpilką. Dajmy im troskę, uwagę, serdeczność i uśmiech, słusznie nazwany wdziękiem serca.

Wszystkim pracownikom oświaty i naszym przyjaciółom życzenia te składa
Zarząd Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Kluczach

ECHO KLUCZ Informacyjny Miesięcznik Samorządowy - Gazeta zrzeszona w Polskim Stowarzyszeniu Prasy Lokalnej

Wydawca: Rada Gminy Klucze - powiat olkuski, województwo małopolskie

Redakcja: ul. Partyzantów 1, 32-310 Klucze, tel. (032) 64-28-508, e-mail: klucze@gmina-klucze.pl

www.gmina-klucze.pl

Redaktor Naczelny: Halina Ładoń, Współpracownik: Rafał Jaworski

Druk: Przedsiębiorstwo Wydawniczo-Poligraficzne "A-Z", Zbigniew Banasiński, 32-300 Olkusz, Rabsztyńska 18, tel.(032) 641-36-83

Nakład 500 egz.